

Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
Základná škola s materskou školou Andreja
Radlinského
Okružná 2062/25, 026 01 Dolný Kubín

Tel.: 0911 876 026, e-mail: radlinskeho@radlinskeho.sk
www.radlinskeho.sk, facebook.com/radlinskeho/, instagram.com/cssradlinskeho

Konsolidovaný školský vzdelávací program

„Učíme pre život“

pre 1. a 2. stupeň ZŠ – ISCED 1, ISCED 2A

„VYCHOVÁVAME VŠETKÝM, ČÍM SME A ČO ROBÍME“

A. L. Radlinský

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s konsolidovaným znením Štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2022/18142:1-A2140 a pod číslom 2022/18144:1-A2140 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2022 a následné zmeny.

Platnosť a revidovanie ŠkVP

platnosť / revidovanie	inovácie, zmeny, úpravy a pod.	➤ prerokovanie ➤ platnosť
Revidovanie	Konsolidované znenie	PR: 7. 1. 2025 RŠ: 7. 1. 2025 Platnosť: 8. 1. 2025
Revidovanie	Úprava učebných osnov	PR: 7. 1. 2025 RŠ: 7. 1. 2025 Platnosť: 8. 1. 2025
Revidovanie	Učebný plán a Poznámky ku učebnému plánu	PR: 7. 1. 2025 RŠ: 7. 1. 2025 Platnosť: 8. 1. 2025

Konsolidovaný školský vzdelávací program „Učíme pre život“ ISCED 1 a ISCED 2 bol prerokovaný a schválený na Pedagogickej rade v ZŠ s MŠ A. Radlinského, Okružná 2062/25, Dolný Kubín, dňa 7. 1. 2025.

Cirkevná spojená škola
Okružná 2062/25
026 01 DOLNÝ KUBÍN

Mgr. Ľudovít Mačor, riaditeľ školy

Konsolidovaný školský vzdelávací program „Učíme pre život“ ISCED 1 a ISCED 2 bol prerokovaný Radou školy pri ZŠ s MŠ A. Radlinského, Okružná 2062/25, Dolný Kubín, dňa 7. 1. 2025.

Mgr. Tibor Koval, predseda rady školy

Konsolidovaný školský vzdelávací program „Učíme pre život“ ISCED 1 a ISCED 2 bol schválený zriaďovateľom dňa 8. 1. 2025.

PaedDr. Maroš Labuda, riaditeľ ŠÚ,
Spišské Podhradie

Identifikačné údaje

Názov vzdelávacieho programu: „*Učíme pre život*”

Stupeň vzdelania : ISCED1, ISCED2

Dĺžka štúdia: 4 5

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma : denná

Druh školy: cirkevná

Výchovno-vzdelávací jazyk : slovenský

Predkladateľ: Mgr. Ľudovít Mačor

Názov školy : Základná škola s materskou školou A. Radlinského
Okružná 2062/25 Dolný Kubín

Adresa: Okružná 2062/25, 026 01 Dolný Kubín

IČO : 42071399

Riaditeľ školy: Mgr. Ľudovít Mačor

Zástupkyňa riaditeľa: Mgr. Jana Mešková

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP : Mgr. Ľudovít Mačor
Mgr: Jana Mešková
Mgr. Lenka Kalužová
Vedúci MZ a PK

Kontakty : mobil: +421(0)911 876 026
e-mail: radlinskeho@radlinskeho.sk

Zriaďovateľ: Rímskokatolícka Cirkev – Biskupstvo Spišské
Podhradie

Adresa : Spišské Podhradie Spišská Kapitula č. 13

Kontakty: Telefón/fax: **053 41 941 76**

dsu@kapitula.sk

Platnosť dokumentu: od 8. 1. 2025

1 Charakteristika školy

Základná škola s materskou školou A. Radlinského Okružná 2062/25 v Dolnom Kubíne je plnoorganizovaná škola s deviatimi postupnými ročníkmi. Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, 026 01 Dolný Kubín bola zriadená podľa zriaďovacej listiny zo dňa 22. 12. 2009, s platnosťou od 1. 1. 2010 s týmito zložkami:

- Základná škola s materskou školou, Andreja Radlinského, Okružná 2062/25, Dolný Kubín
- Cirkevné gymnázium, Andreja Radlinského, Okružná 2062/25, Dolný Kubín Súčasťou školy sú školské zariadenia:
- Školský klub detí, Okružná 2062/25, Dolný Kubín ako súčasť Cirkevnej spojenej školy Okružná 2062/25, Dolný Kubín
- Školská jedáleň, Okružná 2062/25, Dolný Kubín ako súčasť Cirkevnej spojenej školy Okružná 2062/25, Dolný Kubín
- Školské stredisko záujmovej činnosti Okružná 2062/25, Dolný Kubín ako súčasť Cirkevnej spojenej školy Okružná 2062/25, Dolný Kubín, ktoré sa dodatkom č. 1 k zriaďovacej listine zo dňa 22. 12. 2009 mení na Centrum voľného času, Okružná 2062/25, Dolný Kubín ako súčasť Cirkevnej spojenej školy Okružná 2062/25, Dolný Kubín. Platnosť od 1. 1. 2013.

Budova základnej školy je situovaná na sídlisku Bysterec. Zriaďovateľ školy je Biskupský úrad v Spišskom Podhradí. Škola poskytuje základné vzdelávanie. Na prvom stupni sú spravidla po dve triedy v ročníku, na 2. stupni po dve triedy v ročníku. Priemerný počet žiakov v triede je 20. Súčasťou školy sú školský klub detí, centrum voľného času a školská jedáleň.

2 Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca

Škola realizuje projekty v súlade so strategickými cieľmi školy a s dlhodobými výchovno – vzdelávacími cieľmi. Naša škola sa zapája do projektov podporovaných MŠVVaŠ SR, Úradom vlády SR, NIVAM.

eTwinning - Geografické hranice medzi školami miznú, národnosti a národy sa prelínajú, krajiny a ľudia sa zblížujú. Úlohou školy je pripraviť na tento vývoj žiakov, aby sa toto priblíženie uskutočňovalo aj v ich hlavách a skutkoch. S touto myšlienkou sa zapojila naša škola so e twinningových projektov, kde prostredníctvom informačných technológií, si žiaci budú vymieňajú nadobudnuté vedomosti, skúsenosti, zručnosti, riešia rôzne úlohy, rozvíjajú nielen tvorivosť, kreativitu, ale aj digitálnu gramotnosť.

Rozvojom gramotností k úspešnému uplatneniu v živote - zvýšenie čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti žiakov.

Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II. Jeho cieľom je zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov.

Národný projekt POP III

Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (skrátane DofE)

3 Spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi

Dobrá komunikácia s rodičmi je jedným z hlavných cieľov školy. Rodičia sú o priebehu vzdelávania žiakov informovaní priebežne prostredníctvom internetovej žiackej knižky, na triednych rodičovských združeniach alebo konzultáciách s jednotlivými vyučujúcimi. O činnosti školy sú informovaní na webovej stránke, facebooku, instagrame, EduPage a vo farskom liste, kde pravidelne prispievame informácie o našej škole. Nebránime sa možnosti návštevy rodičov na vyučovacích hodinách a na mimoškolskej činnosti. Javí sa nám ako veľmi podstatné vťahnutie rodičov do života školy a do procesu vzdelávania svojich detí, čo môžeme dosiahnuť len vzájomnou komunikáciou.

Pri škole pôsobí Spoločenstvo rodičov a priateľov školy pri cirkevnej škole A. Radlinského v Dolnom Kubíne, ktoré sa pozitívne podieľa na komunikácii medzi školou, rodičmi i radou školy a vytvára priestor pre ekonomickú pomoc škole. Zabezpečuje mnohé materiálne požiadavky školy (nákup učebných pomôcok, PC techniky, cestovné a občerstvenie na súťaže a olympiády a podobne), pomoc je najmä pri organizovaní podujatí pre žiakov a sponzorskej činnosti. Spoločne organizujeme raz do roka ples pre rodičov, učiteľov a priateľov školy.

Rada školy sa stretáva minimálne štyrikrát ročne, v prípade potreby aj častejšie. Jej činnosť sa riadi plánom práce.

Veľmi dobrú spoluprácu máme so zriaďovateľom, s farským úradom v Dolnom Kubíne, s mestom Dolný Kubín, technickými službami, základnými školami, materskými školami, mestským kultúrnym strediskom, kurátorom, zamestnancami štátnych lesov, políciou, hasičmi, Oravskou knižnicou.

Veľmi pozitívne hodnotíme spoluprácu s poradenskými centrami pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami.

V duchovnej formácii žiakov a pedagógov nadväzujeme v spolupráci s farským úradom na kresťansky orientované aktivity našej školy:

1x týždenne, v pondelok a stredu sv. omša, spoločné slávenie prikázaných sviatkov účasťou na sv. omši, duchovné obnovy raz za mesiac a duchovné cvičenia raz za rok pre zamestnancov školy, duchovné obnovy pre žiakov v spolupráci s triednymi učiteľmi a katechétkami, využitie tém s kresťanským zameraním pri nácvikoch a vystúpeniach na kultúrnych, podujatiach školy a mesta, exkurzie a výlety spojené s návštevami pamätných a pútnických miest, pripravujeme kultúrne podujatia a vystúpenia pre rodičov, starých rodičov a ostatnú verejnosť v meste D. Kubín.

Sv. Mikuláš, posedenie pri adventnom venci, Vianočná akadémia, Karneval, Deň matiek, Deň detí, školské výlety a iné. S farským úradom spolupracujeme pri príprave žiakov 3. ročníka na 1. sv. prijímanie, pri aktivitách na detských sv. omšiach, pri birmovke a pri spoločných sláveniach kresťanských sviatkov

B Školský vzdelávací program

Školský vzdelávací program (ŠkVP) je dokumentom, podľa ktorého škola realizuje základné vzdelávanie. Je spracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie a vo svojej konkrétnej podobe prihliada na vzdelávacie potreby a možnosti našich žiakov, rešpektuje podmienky školy pre výchovno-vzdelávací proces a prihliada tiež na požiadavky rodičov, postavenie školy v meste a regióne.

1 Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť.

Na 1. stupni sa vyvážené venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

V nadväznosti na rodinnú starostlivosť a základy predškolskej výchovy je cieľom školy emočný a sociálny rozvoj osobnosti, ktorý dieťaťu umožní životnú realizáciu podľa individuálnych prianí a dispozícií pri rešpektovaní práv ostatných. Absolvent našej školy by mal byť vybavený základmi kľúčovými schopnosťami smerujúcimi k takému hodnotovému

systemu, kde na jeho pomyselnom vrchole bude múdrosť, zmysel pre dobro, česť, spravodlivosť, úcta k životu, schopnosť empatie, lásky a priateľstva.

Založenie úspešnej vzdelávacej cesty žiaka je základným myšlienkovým kameňom vzdelávacieho cieľa školy. Všetkým žiakom chceme dať predovšetkým Chceme v nich prebudiť túžbu poznávať a objavovať, vedíme ich k zodpovednosti za svoje rozhodnutia a činy, učíme ich vedieť počúvať iných a pomáhať im. Snažíme sa formovať ich postoje tak, aby sme žiakom poskytli dobrý základ pre ďalšie vzdelávanie a štúdium i pre orientáciu sa v praktickom živote.

Prostredníctvom ranných kruhov podporiť pripravenosť žiakov a žiačok na vyučovanie a vytvorenie bezpečného prostredia na zdieľanie pocitov a názorov.

Pri stanovení základných cieľov škola vychádza z týchto základných koncepcií:

a/ Koncepcia celoživotného učenia – nedá sa naučiť všetko, ale dá sa k učeniu motivovať, urobiť učenie potrebné v každom veku, dá sa ukázať, v čom je podstata objavovania a učenia a akými spôsobmi je možné dosiahnuť najlepšie a trvalejšie výsledky.

b/ Koncepcia vzdelávania pre život – pre kvalitu vzdelávania nie je rozhodujúce množstvo poznatkov, ktoré si žiak osvojuje, ale ich prepojenosť, zmysluplnosť, trvácnosť a použiteľnosť pre život.

c/ Koncepcia individuality jednotlivca – je nemožné chcieť, aby všetci žiaci dosahovali rovnaké výsledky, ale je možné dosiahnuť predpokladané výsledky na úrovni individuálneho maxima každého žiaka v závislosti na jeho možnostiach a potrebách.

d/ Koncepcia monitorovania a evalvácie výsledkov vzdelávania – efektivitu vzdelávania nemožno postaviť len na posudzovaní chýb žiakov, na príprave na testovanie a na prijímacie skúšky, ale vytvárať nové mechanizmy pre monitorovanie výsledkov vzdelávania, ktoré sú postavené na priebežnom hodnotení činnosti žiakov a na overovaní schopnosti riešiť problémy a používanie poznatkov.

e/ Koncepcia premeny klímy školy – žiak nie je formovaný len vzdelávaním, ale celou atmosférou školy, vzťahmi, konaním, spôsobmi hodnotenia, priestorom pre vlastné potreby, možnosťami overiť si osvojené v živote školy, spoločnosti,..

f/ Koncepcia informačnej gramotnosti – učebnica nie je dogma, ktorá musí byť prebratá od začiatku do konca, ale je jedným zo zdrojov získavania informácií, len jedna z možných kníh odbornej literatúry, ktorú má žiak na dosah a s ktorou vie pracovať.

Hlavné oblasti cieľov:

- ✓ Všestranný rozvoj osobnosti žiaka
- ✓ Motivácia pre celoživotné vzdelávanie
- ✓ Rozvoj jazykových schopností
- ✓ Vzdelávanie pre život
- ✓ Využívanie informačných a komunikačných technológií
- ✓ Vytváranie kvalitnej sociálnej klímy triedy a školy
- ✓ Inkluzívny prístup k žiakom
- ✓ Otvorenosť školy
- ✓ Harmonické spolužitie s prírodou

Školským vzdelávacím programom chceme nadviazať na dobré tradície našej školy a naďalej udržiavať a zlepšovať prestíž, ktorú naša škola až doposiaľ dosiahla a ktorú stále úspešne zvyšuje i medzi širokou verejnosťou. Chceme rozvíjať silné stránky školy a maximálne eliminovať a napravnovať to, čo považujeme za nedostatky.

Ciele:

- umožniť žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch,
- rozvíjať kľúčové kompetencie vo všetkých oblastiach výchovno- vzdelávacieho procesu (v oblastiach komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v materinskom a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti, prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu),
- získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- rozvíjať sebaopoznanie, sebahodnotenia žiaka, hodnotenia spolužiakov a celého kolektívu, aby žiaci poznali svoje silné a slabé stránky, pri vzdelávacej činnosti uprednostňovať pozitívne hodnotenie, vyvarovať sa negatívnemu hodnoteniu,
- uplatňovať individuálny prístup pri vzdelávaní a hodnotení žiakov,
- vychovávať žiakov v duchu humanizmu, národného povedomia a všestranného regionálneho poznania,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- motivovať žiakov k vyššiemu záujmu o čítanie kníh, umožňovať využívanie obnovenej knižnice na výučbu literatúry a iných predmetov pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti žiakov,
- skvalitňovať výučbu cudzích jazykov a zdokonaľovať jazykové znalosti a komunikačné zručnosti žiakov,
- aktívne zapájať žiakov do verejnej propagácie starostlivosti o zdravie a záchranu života, zaškoliť žiakov a dospelých v poskytovaní prvej pomoci,
- podporovať zdravý životný štýl pravidelnou športovou činnosťou v telocvični, v športovom areáli školy, na športových ihriskách,
- realizovať programy na prevenciu sociálno-patologických javov, na formovanie vzťahu k zdravému životnému štýlu, na ochranu telesného a duševného zdravia, na odstraňovanie zdraviu škodlivých vplyvov a prevenciu rizikového správania (násilie, šikanovanie, záškoláctvo, agresivita, kriminalita, drogové závislosti, zneužívanie, prejavy extrémizmu), na zlepšenie psychosociálnej klímy a podporu duševného zdravia,
- sprostredkovať žiakom základné poznatky z oblasti finančnej gramotnosti a rozvíjať ich vhodnými metódami a formami práce ich zručnosti a skúsenosti,
- na vyučovaní vytvárať pozitívnu atmosféru založenú na dôvere, porozumení, empatii, rovnocennej komunikácii, kreativite a podnecovaní žiakov k čo najlepším osobným výkonom,

- do výchovnovzdelávacieho procesu implementovať prvky moderných alternatívnych vyučovacích metód a foriem práce (projektové, prosociálne a zážitkové vyučovanie, prezentácie, zavádzanie informačno-komunikačných technológií,
- zabezpečovať rozvoj inovácií a implementácia vzdelávacích postupov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie bez segregácie,
- podporovať žiakov pri dosahovaní vynikajúcich výsledkov v predmetových olympiádach, športových súťažiach, v prednese, vo výtvarných súťažiach,.....
- poskytovať podporné opatrenia o výchove a vzdelávaní, ktoré sú potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti (žiak s aj bez ŠVVP),
- zapájať žiakov do mimoškolských aktivít organizovaných školou a inými organizáciami z dôvodu zmysluplného trávenia voľného času,
- pripraviť na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všel'udské etické hodnoty,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- podporiť pripravenosť žiakov a žiačok na vyučovanie a vytvorenie bezpečného prostredia na zdieľanie pocitov a názorov prostredníctvom ranných kruhov.

Školským vzdelávacím programom chceme nadviazať na dobré tradície našej školy a naďalej udržiavať a zlepšovať prestíž, ktorú naša škola až doposiaľ dosiahla a ktorú stále úspešne zvyšuje i medzi širokou verejnosťou. Chceme rozvíjať silné stránky školy a maximálne eliminovať a napravnovať to, čo považujeme za nedostatky.

2 Poslanie školy

Poslaním školy 3. tisícročia je

- poskytovať kvalitné vzdelávanie, odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na výber strednej školy a získanie prvej kvalifikácie,
- presadzovať a realizovať humánno-tvorivé metódy vyučovania,
- vytvárať podmienky na získanie kľúčových kompetencií,
- formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov,
- vytvárať estetické pracovné prostredie,
- poskytovať starostlivosť deťom nadaným, ale aj deťom vyžadujúcich osobitnú starostlivosť,
- stať sa otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

3 Zameranie školy

Vzhľadom na zameranie cirkevnej školy vychádzame do budúcnosti z koncilovej deklarácie GRAVISSIMUM EDUCATIONIS, kde hlavnou úlohou je neustála snaha o formovanie mladej generácie. Preto hlavným zameraním našej cirkevnej základnej školy je prostredkovať tak hodnoty kresťanské, dobro a poznanie, ako aj vedomosti a zručnosti v rámci všeobecno-vzdelávacích predmetov. Víziou školy je pripraviť deti okrem štandardného vzdelávania aj na vedomosti získané vlastnými aktivitami a zážitkami z tvorivého učebného prostredia. Školský vzdelávací program "Vychovávame všetkým, čím sme a čo robíme" stojí na týchto základných pilieroch:

3.1 Vzdelávanie v súvislostiach

Zmysel našej práce nevidíme iba v odovzdávaní izolovaných vedomostí, informácií a vyžadovaní ich následného opakovania žiakmi. Chceme, aby naši žiaci o obsahu vzdelávania premýšľali, aby hľadali súvislosti medzi faktami, s ktorými sa zoznamujú, a to nie len v rámci jedného predmetu. Tento prístup chápeme ako cestu k pretaveniu vedomostí v zručnosti a postoje. Učivo sa nestáva len cieľom, ale nástrojom vzdelávania. Je ale nástrojom nevyhnutným, jeho význam neklesá, len sa mení. Nechceme však hľadať súvislosti len v rámci predmetov, žiakov vedieme i k aktívnemu objavovaniu medzi predmetových vzťahov. Sme presvedčení, že tento prístup umožní žiakom dobre sa orientovať vo svete i ľudskej spoločnosti, chápať súčasné i možné budúce globálne problémy a zaujímať k nim stanoviská.

3.2 Práce s rôznymi zdrojmi informácií

Epocha informačnej revolúcie, v ktorej žijeme, vyžaduje, aby sme sa omnoho lepšie než kedykoľvek v minulosti orientovali v stále nových a nových informáciách.

Dnes nie je možné naučiť sa všetko spamäti. Veď polovica všetkých vedomostí, ktoré má ľudstvo k dispozícii, bola objavená v posledných dvadsiatich rokoch a tempo poznávania stále rastie. Preto sa snažíme viesť našich žiakov k získavaniu čo najlepších vedomostí a zručností v práci s informačnými technológiami, zdrojmi i informáciami samotnými. Vedíme ich k tomu, aby vedeli potrebné údaje nielen vyhľadať, ale i overiť a porovnať. Vzdelávacie stratégie, ktoré v škole používame, vyžadujú používanie viacerých informačných zdrojov, napríklad učebnice, encyklopédie, internet a pod. Zásadne neuzatvárame rozhľad žiakov mantinelmi jednej učebnice.

3.3 Individualizácia vzdelávania

Naším poslaním nie je učiť matematiku, výtvarnú výchovu a ďalšie predmety, ale žiakov. Východiskom i cieľom našej práce nám nie sú predmety, ale žiaci. Nesnažíme sa žiakov prispôbiť učivu, ale naopak, učivo odovzdávať s maximálnym zohľadnením individuálnych potrieb jednotlivých žiakov, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami či inými handicapmi i žiakom mimoriadne nadaným.

3.4 Hodnotenie slovné a hodnotenie známkou

Individualitu žiakov sa snažíme zohľadniť i pri hodnotení. Preto používame okrem hodnotenia známkou aj slovné zhodnotenie, ktoré poskytuje viac možností k vyjadreniu miery osobného rozvoja žiaka, k formulovaniu doporučení pre jeho ďalšie vzdelávanie.

3.5 Partnerské vzťahy

Predpokladom individualizácie je poznať žiaka, predpokladom poznania žiaka je prostredie, v ktorom sa žiaci s dôverou obracajú na pedagógov. Chceme našich žiakov čo najlepšie

pripraviť na život. Ak má byť toto naše úsilie efektívne, musia medzi učiteľmi a žiakmi existovať také vzťahy, aby žiaci boli ochotní prijímať to, čo im učiteľ predkladá. K žiakom nepristupujeme ako k niekomu, koho je potrebné neustále poučovať. Aby sme splnili svoju úlohu, musíme žiakov spoznávať a poskytovať im priestor k sebaujadraniu. Žiaci sa preto spolupodieľajú na tvorbe pravidiel triedy, pracovnej skupiny.

Snažíme sa rozvíjať i vzťahy medzi žiakmi navzájom.

Ako veľmi dôležitých partnerov vnímame rodičov a zákonných zástupcov žiakov. Sme si vedomí, že bez spolupráce s nimi bude vzdelávanie žiakov omnoho ťažšie. Rodičia majú možnosť zúčastniť sa vyučovania a môžu sa na učiteľov obrátiť s pripomienkami.

4 Stupeň vzdelania

		Dosiahnuté vzdelanie	úroveň SKKR	úroveň EKR
1.-4. ročník	ISCED 1	Primárne vzdelanie	1	1
5.-9. ročník	ISCED 2	Nižšie stredné vzdelanie	2	2

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

5 Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na vekuprímeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku; rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozna v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;

- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote; dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

6 Charakteristika odboru a dĺžka štúdia

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s kresťanskými hodnotami.

Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy.

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s kresťanskými hodnotami.

Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

7 Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na prvom aj druhom stupni základnej školy organizuje dennou formou.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

8 Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie podľa tohto predmetu sa uskutočňuje v slovenskom jazyku.

9 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov. (viď. ŠVP)

ISCED 1	ISCED 2
Jazyk a komunikácia	Jazyk a komunikácia
Matematika a práca s informáciami	Matematika a práca s informáciami
Človek a príroda	Človek a príroda
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť
Človek a hodnoty	Človek a hodnoty
Človek a svet práce	Človek a svet práce
Umenie a kultúra	Umenie a kultúra
Zdravie a pohyb	Zdravie a pohyb

10 Prierezové témy

Realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňaním v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka

a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

ISCED 1	ISCED 2
Osobnostný a sociálny rozvoj	Osobnostný a sociálny rozvoj
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Environmentálna výchova	Environmentálna výchova
Mediálna výchova	Mediálna výchova
Multikultúrna výchova	Multikultúrna výchova
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Ochrana života a zdravia
Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	Regionálna výchova a ľudová kultúra
Ochrana života a zdravia	

Prierezové témy sa realizujú:

- ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov – prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov, formou kurzov 1. a 9. ročník - osobnostný a sociálny rozvoj
- formou cvičení v prírode a didaktických hier - ochrana života a zdravia, dopravná výchova- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova,
- formou účelových cvičení - ochrana života a zdravia, dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke , osobnostný a sociálny rozvoj,
- formou záujmovej mimoškolskej činnosti - osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, environmentálna výchova,
- triednymi aktivitami s cieľným zameraním – ochrana života a zdravia, environmentálna výchova, dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, ľudské práva, šikanovanie, osobnostný a sociálny rozvoj,
- organizovaním mimoškolských podujatí – prezentácia projektov, akadémie, literárne, hudobné a výtvarné podujatia, športové školské súťaže, projekty s tematikou dopravnej výchovy, ochrany zdravia, regionálnej výchovy a ľudovej kultúry, environmentálnej výchovy,
- zberom odpadových surovín a starostlivosťou o areál školy – environmentálna výchova,
- triedením odpadu - environmentálna výchova
- účasťou na kultúrnych podujatiach a výchovných koncertoch – osobnostný a sociálny rozvoj, regionálna výchova a ľudová kultúra, multikultúrna výchova
- účasťou na preventívnych programoch – dopravná výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, osobnostný a sociálny rozvoj – šikanovanie, agresivita a iné patologické javy v živote žiakov, ochrana života a zdravia – používanie legálnych a nelegálnych návykových látok.

11 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov s nadaním, so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so SZP v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobnosti a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so zdravotným znevýhodnením a žiaka s nadaním škola zabezpečí poskytnutie podporných opatrení podľa vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie. Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť v súlade s písomným vyjadrením riaditeľa školy, okrem prípadov, ak to vzhľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky v navrhovanom rozsahu preukázateľne nie je možné.

Okrem žiakov so zdravotným znevýhodnením a nadaním škola zabezpečí poskytnutie podporných opatrení aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakom s inými potrebami (problémy v rodine, psychické problémy, žiak cudzinec) podľa vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy, školského špeciálneho pedagóga alebo vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.

Využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej podpory, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka odporúča zariadenie poradenstva a prevencie alebo pedagogický zamestnanec školy a školský špeciálny pedagóg.

11.1 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom.

Škola zabezpečí najmä:

- odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie ;
- v prípade potreby vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia (podľa katalógu podporných opatrení)
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi.

Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

11.2 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním. Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ktorý vychádza zo vzdelávacích programov zameraných na príslušné nadanie. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia na základe vyjadrenia odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie.

Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku alebo o žiaka strednej školy aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je úlohou školy zabezpečiť žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita);
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania;
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov,
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a seba prijatiu;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.“

11.3. Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia /SZP/

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

- prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických,
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;

- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejavovať a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi.

Ak má žiak zo SZP zároveň odlišný materinský jazyk a potrebu podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka navštevovanej školy, škola to zohľadní vo vyučovaní a podľa potreby aj v individuálnom vzdelávacom programe daného žiaka.

11.4 Formy vzdelávanie žiakov so ŠVVP

Vzdelávanie žiakov so ŠVVP sa uskutočňuje v bežnej triede.

12 Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka – dieťaťa cudzinca (ďalej len „žiak – cudzinec“) a uplatňujú sa podporné opatrenia v rozsahu a intenzite, ktorá zodpovedá jeho potrebám.

Podporné opatrenia môžu byť zamerané na:

- a) uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia;
- b) podporu na osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka a podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk;
- c) využívanie kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok;
- d) identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Úprava cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania sa môže realizovať formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, tzn., že pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a na ďalšie individuálne osobitosti žiakov – cudzincov.

Hodnotenie žiakov – cudzincov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, tak ako aj u ostatných žiakov školy. Vo všeobecnosti u všetkých žiakov – cudzincov zaradených na základné vzdelávanie v adaptačnom období platí, že je potrebné zohľadňovať pri ich hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko sa jedná o závažnú súvislosť, ktorá ovplyvňuje ich výkon.

Zároveň platí, že základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka žiaka – cudzinca aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania. Žiaka – cudzinca je žiadúce hodnotiť individuálne, prispôbiť hodnotenie špecifickým potrebám a rozvojovým možnostiam tohto žiaka.

Podporný systém hodnotenia žiaka – cudzinca nastavujú pedagogickí zamestnanci v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa základnej školy sa odporúča hodnotiť slovné, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pokiaľ je to možné, pri hodnotení žiaka – cudzinca sa zohľadnia aj výsledky predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (dostupné v listinnej alebo digitálnej podobe). Ak sa trieda, v ktorej je zaradený žiak – cudzinec hodnotí klasifikačnými stupňami, odporúča sa žiakovi minimálne počas adaptačného obdobia upraviť formu hodnotenia. Iná forma hodnotenia pre tohto žiaka – cudzinca, sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

Ostatným žiakom triedy je vhodné vysvetliť, prečo je žiak – cudzinec hodnotený inak. Základné princípy hodnotenia:

- prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka žiakom – cudzincom,
- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Žiakom – cudzincom sa na odstránenie jazykových bariér poskytuje jazyková podpora na osvojenie si štátneho (slovenského) jazyka. Jazykovú podporu zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania žiakov – cudzincov a podmienok školy. Jazykovú podporu môže poskytovať podľa rozhodnutia vedenia školy pedagogický zamestnanec školy. Škola sprostredkuje jazykový kurz ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Škola vytvára skupiny od 1 do 8 žiakov. Skupina môže byť z hľadiska prvého (materinského) jazyka žiakov a veku zmiešaná.

Na základe výsledkov jazykovej diagnostiky je žiak – cudzinec zaradený do jedného z troch variantov jazykovej podpory.

Žiak – cudzinec bez znalosti slovenského jazyka je vzdelávaný v rámci intenzívnej jazykovej podpory podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 1 s minimálnou časovou dotáciou 48 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 200 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi so základnou úrovňou ovládania slovenského jazyka (približne na úrovni A1 –A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) sa poskytuje jazyková podpora podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 2 s minimálnou časovou dotáciou 64 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 150 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi s dostatočnou znalosťou slovenského jazyka (prahová úroveň, t. j. približne na úrovni B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) je poskytovaná individuálna jazyková podpora podľa jeho potrieb a nárokov vzdelávania. V prípade nedostatočnej znalosti akademického jazyka je odporúčaná jazyková podpora s časovou dotáciou 100 vyučovacích hodín prispôbená individuálnym jazykovým potrebám žiaka. Podpora je poskytovaná súbežne aj v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.

1 Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiaka sa vykonáva v zmysle:

- § 55, - 58 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení príkazu ministra č. 40/2021,

1.1. Hodnotenie žiakov a opatrenia vo výchove v základných školách

Hodnotenie žiaka sa vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete

- a) priebežne počas školského roka
- b) súhrnne na vysvedčení za prvý polrok a druhý polrok školského roka.

Priebežné hodnotenie vo vyučovacom predmete sa vykonáva formou

- a. klasifikácie,
- b. slovného hodnotenia,
- c. kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia alebo
- d. inou formou, ktorá je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania.

Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v prvom až štvrtom ročníku základnej školy sa vykonáva formou

- a. klasifikácie,
- b. slovného hodnotenia alebo
- c. kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v piatom až deviatom ročníku základnej školy sa vykonáva formou

- a. klasifikácie alebo
- b. kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia.

Pri hodnotení žiaka, ktorý je cudzincom, sa v prvom roku štúdia zohľadňuje úroveň ovládania štátneho jazyka; základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka aj v ďalších rokoch štúdia.

Hodnotenie vykonané **formou klasifikácie** sa vyjadruje v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikačnými stupňami

- a) 1 – výborný,
- b) 2 – chválitebný,
- c) 3 – dobrý,
- d) 4 – dostatočný,
- e) 5 – nedostatočný.

Slovné hodnotenie je hodnotiaci opis toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete.

Kombinované hodnotenie je

- a) hodnotenie v jednom vyučovacom predmete klasifikačným stupňom aj slovným hodnotením alebo
- b) hodnotenie v niektorých vyučovacích predmetoch klasifikačným stupňom a niektorých vyučovacích predmetoch slovným hodnotením.

Žiakovi, ktorý v niektorom vyučovacom predmete nie je hodnotený žiadnou z foriem hodnotenia, sa na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka uvádza

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval,
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval, alebo
- d) „oslobodený“, ak bol žiak oslobodený od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete v plnom rozsahu.

Žiak z vyučovacieho predmetu neprospel, ak

- a) je hodnotený klasifikačným stupňom nedostatočný,
- b) je slovné hodnotenie „Žiak nesplnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.“ alebo
- c) neabsolvoval vyučovací predmet.

Správanie žiaka sa hodnotí stupňom klasifikácie

- a) 1 – veľmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – menej uspokojivé,
- d) 4 – neuspokojivé.

Opatrenia vo výchove

Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.

Ak sa žiak previní voči školskému poriadku, možno mu uložiť napomenutie alebo pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa.

Presné pravidlá správania sa žiakov určuje školský poriadok, s ktorým sú oboznámení žiaci školy aj ich zákonní zástupcovia. Všetky navrhované opatrenia vo výchove a znížené známky zo správania sa konzultujú s rodičmi(zákonnými zástupcami žiaka).

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania a vyjadruje sa takto

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel veľmi dobre,
- c) prospel alebo
- d) neprospel.

Žiak v celkovom hodnotení neprospel, ak z niektorého vyučovacieho predmetu neprospel alebo z niektorého vyučovacieho predmetu má hodnotenie „neabsolvoval“.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospel z viac ako dvoch vyučovacích predmetov, alebo ktorý po komisionálnej skúške z vyučovacieho predmetu neprospel, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

1.2. Ďalšie náležitosti hodnotenia

Ďalšie náležitosti hodnotenia sú definované v §55- § 58 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v Školskom poriadku školy.

1.3 Získavanie podkladov pre hodnotenie a klasifikáciu

Klasifikácia zahŕňa ohodnotenie usilovnosti žiaka a jeho prístupu ku vzdelávaniu v súvislostiach, ktoré ovplyvňujú jeho výkon.

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania sa žiaka získava učiteľ týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho prípravy na vyučovanie
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy)
- písomnými prácami a praktickými skúškami
- analýzou výsledkov činností žiaka
- konzultáciami s ostatnými učiteľmi a podľa potreby i s pracovníkmi poradne , hlavne u žiakov s ŠVVP
- rozhovormi so žiakom a jeho zákonnými zástupcami

Učiteľ pri klasifikácii žiakov berie do úvahy všetky aspekty vzdelávacích činností v danom predmete. Kvalita a kvantita klasifikácie vytvára predpoklad objektívneho posúdenia vzdelávania žiaka.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každej klasifikácie a poukazuje na klady a nedostatky hodnotených prejavov, výkonov.

Pri ústnom skúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia okamžite. Výsledky hodnotenia písomných skúšok a praktických prác najneskôr do 5 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Termín písomných prác uvedie v EduPage.

V jednom dni môžu žiaci vykonať len jednu písomnú prácu.

Učiteľ je povinný viesť sústavnú evidenciu o každej klasifikácii žiaka a o nej prostredníctvom internetovej žiackej knihy informovať zákonných zástupcov žiaka.

1.4 Zásady klasifikácie a hodnotenia

Hodnotenie priebehu a výsledkov vzdelávania a správania žiakov je jednoznačné, zrozumiteľné, porovnateľné s dopredu stanovenými kritériami, vecné. Hodnotenie vychádza z posúdenia miery dosiahnutia očakávaných výstupov formulovaných v učebných osnovách jednotlivých predmetov vzdelávacieho programu.

Hodnotenie je pedagogicky zdôvodnené, odborne správne a podložené.

Prospech

Pri hodnotení a pri priebežnej i celkovej klasifikácii učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, objektivitu a pedagogický takt voči žiakovi. V prípade negatívneho hodnotenia poskytne žiakovi možnosť dosiahnuť úspešnejšie hodnotenie.

Pri celkovej klasifikácii prihliada učiteľ k vekovým zvláštnostiam žiaka i k tomu, že žiak mohol v priebehu klasifikačného obdobia zakolísat' vo vyučovacích výkonoch pre určitú indispozíciu. Hodnotí sa kvalita práce a vyučovacie výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie. Stupeň klasifikácie sa neurčuje na základe priemerov z klasifikácie za príslušné obdobie.

Hodnotenie a klasifikáciu žiakov určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet. Spôsob hodnotenia a klasifikácie je schválený pedagogickou radou na začiatku školského roka. V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledné hodnotenie za klasifikačné obdobie učitelia po vzájomnej dohode.

Slabé vyučovacie výsledky žiakov sa prejednávajú v priebehu školského roka na pedagogických radách.

Na konci klasifikačného obdobia, v termíne, ktorý určí riaditeľ školy, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o klasifikácii, predkladajú učitelia výsledky celkovej klasifikácie. Uskutočnia analýzu výsledkov vzdelávania a pripravujú návrhy na opravné skúšky, na klasifikáciu v náhradnom termíne a pod.

Učiteľ pri celkovej klasifikácii posudzuje výkon žiaka komplexne v súlade so špecifikáciou predmetu.

Správanie

Klasifikáciu správania sa žiakov navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, ktorí v triede vyučujú a s ostatnými učiteľmi. Rozhoduje o nej riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Kritériom pre klasifikáciu správania je dodržiavanie pravidiel správania (Školský poriadok) v priebehu klasifikačného obdobia.

Pri klasifikácii správania sa prihliada k veku, morálnej a rozumovej vyspelosti žiaka, k účinnosti predchádzajúcich opatrení.

Škola hodnotí a klasifikuje žiakov za ich správanie v dobe vyučovania.

Slovné hodnotenie, kombinované hodnotenie

O použití slovného hodnotenia alebo kombinácie slovného hodnotenia a klasifikácie rozhoduje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Sebahodnotenie žiakov

Sebahodnotenie je prirodzenou súčasťou procesu hodnotenia.

Sebahodnotenie žiaka s argumentáciou predchádza hodnotenie učiteľom s argumentáciou.

Učiteľ vedie žiaka k schopnosti seba hodnotiť v zmysle jeho zdravého sociálneho a psychického rozvoja.

1.5 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiaci so ŠVVP majú právo na vzdelanie, ktorého obsah, formy a metódy zodpovedajú ich vzdelávacím potrebám a možnostiam, na vytvorenie podmienok, ktoré toto vzdelávanie umožní a na poradenskú pomoc školy a poradenského zariadenia. Pri hodnotení žiakov so ŠVVP sa prihliada k povahe postihnutia alebo znevýhodnenia. Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením upravuje Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pozn.: Pravidlá hodnotenia jednotlivých predmetov sú uvedené vo vzdelávacích štandardoch jednotlivých predmetov.

2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola využíva štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne

Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania.

Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie.

Priebežne monitorujeme aktivity zamestnancov a hodnotíme ich na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,
- referenciami od žiakov, rodičov a iných odborných zamestnancov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží a predmetových olympiád,
- vyhodnocovaním úspešnosti externých testovaní,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- hodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Hodnotenie zamestnancov uskutočňujeme:

a) priebežne

b) výročné - komplexné hodnotenie zamestnancov za prácu počas školského roka.

Jedenkrát ročne sú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý je založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň je impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérny rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vyučovacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov.

Hodnotenie má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácii pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom profesijného rozvoja a sebazvedávania a tým zvyšovali kvalitu celej organizácie

3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je poskytnúť spätnú väzbu škole, dať rodičom, verejnosti informáciu o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu o jeho materiálnom zabezpečení, odbornosti vyučovania a iných faktoroch ovplyvňujúcich plnenie cieľov a úloh školy.

Dôraz je kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich realita a stupeň dôležitosti
- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme:

- podmienky na vzdelanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie – klíma školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov.

D

Učebné osnovy - vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Na ich základe si škola vypracovala učebné osnovy, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých predmetov podľa učebného plánu v jednotlivých postupových ročníkoch. Vychádzajú zo školského vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú

1. Charakteristiku učebného predmetu
2. Ciele učebného predmetu
3. Výchovné a vzdelávacie stratégie učiteľa pre rozvoj kľúčových spôsobilostí žiakov
4. Organizačné metódy a formy vyučovania
5. Učebné zdroje
6. Spôsob hodnotenia
7. Obsah vzdelávania

Učebné osnovy pre každý vyučovací predmet tvoria samostatné prílohy.

Rozdelenie štandardov do ročníkov škola rozdelila tak, aby ich rozsah odpovedal časovej dotácii podľa učebného plánu školy.

Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiava zásadu vekuprimeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania.

E Učebné plány

Učebný plán pre 1. a 2. stupeň ZŠ bez 2. cudzieho jazyka

Učebný plán																						
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	Sp.	Pov.	Disp.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu	Povinné	Disponibilné						
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	7	31	31	0	5	5	4	5	5	1	25	24	1					
	prvý cudzí jazyk	1	1	3	3	8	6	2	3	3	3	1	3	1	3	17	15	2				
	druhý cudzí jazyk																					
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	1	4	4	17	16	1	4	1	4	4	1	5	1	24	21	3			
	informatika			1	1	2	2	0	1	1	1	1			4	4	0					
Človeka príroda	prvouka	1	2			3	3	0														
	prírodoveda			1	1	2	4	3	1													
	fyzika									2	1	1	2	1	1	8	6	2				
	chémia										2	2	1	1	6	5	1					
	biológia								2	1	1	2	1	1	8	7	1					
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	2	3	3	0														
	dejepis								1	1	1	1	1	1	2	9	6	3				
	geografia								2	1	1	1	1	1	7	6	1					
	občianska náuka									1	1	1	1	4	4	0						

UČEBNÝ PLÁN pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským (s 2. cudzím jazykom)

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.		6.		7.		8.		9.		Spolu	Povinné	Disponibilné
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5		5		4		5		5		24	24	0
	prvý cudzí jazyk	3		3		3		3		3		15	15	0
	druhý cudzí jazyk						2		2		2	6	0	6
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	1	4		4		4	1	5		23	21	2
	informatika	1		1		1		1				4	4	0
Človeka príroda	prvouka													
	prírodoveda													
	fyzika			2		1		2		1	1	7	6	1
	chémia					2		2		1	1	6	5	1
	biológia	2		1	1	2		1		1		8	7	1
Človek a spoločnosť	vlastiveda													
	dejepis	1		1	1	1	1	1		2		8	6	2
	geografia	2		1		1		1		1	1	7	6	1
	občianska náuka			1		1		1		1		4	4	0
Človeka a hodnoty	etická/náboženská výchova/náboženstvo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	5	5

Človek a svet práce	pracovné vyučovanie													
	technika	1		1		1		1		1		5	5	0
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1		1		1		1		1		5	5	0
	hudobná výchova	1		1		1		1				4	4	0
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2		2		2		2		2		10	10	0
	Základ	24		25		26		27		25		127		
	Voliteľné (disp.) hodiny	2		3		4		4		6		19		
	Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny	26		28		30		31		31		146		

Poznámky k UP pre 1. ročník: Disponibilné hodiny v 1. ročníku sme v rámci inovovaného školského vzdelávacieho programu využili na navýšenie časovej dotácie v predmetoch prvý cudzí jazyk a rímskokatolícke náboženstvo. Vyučovanie každého z týchto predmetov sme posilnili o 1 vyučovaciu hodinu.

Poznámky k UP pre 2. ročník: Disponibilné hodiny v 2. ročníku sme v rámci inovovaného školského vzdelávacieho programu využili na navýšenie časovej dotácie o jednu hodinu v predmete anglický jazyk, jednu hodinu matematiky a rímskokatolícke náboženstvo. Vo všetkých predmetoch s časová dotácia 1 vyučovacia hodina.

Poznámky k UP pre 3. ročník: Disponibilné hodiny v 3. ročníku sme v rámci inovovaného školského vzdelávacieho programu využili na navýšenie časovej dotácie o jednu hodinu v predmete rímskokatolícke náboženstvo a jednu hodinu v predmete prírodoveda.

Poznámky k UP pre 4. ročník: Keďže v 4. ročníku je k dispozícii len jedna disponibilná hodina, posilnili sme predmet rímskokatolícke náboženstvo. Týmto sme dosiahli strop počtu hodín v 4. ročníku. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

Vyučovanie informatiky prebieha v počítačových učebniach. Pri vyučovaní predmetu informatika sa delia triedy 3. a 4. roč. na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel iba jeden žiak. Vyučovanie telesnej a športovej výchovy sa realizuje v areáli školy, alebo v telocvični, ktorými škola disponuje. V rámci vyučovania telesnej a športovej výchovy získavajú žiaci aj základy korčuľovania, ktoré vyučujeme na ľadovej ploche na zimnom štadióne v Dolnom Kubíne.

Poznámka k UP pre 3.hodinu TSV: Zabezpečenie tretej vyučovacej hodiny telesnej a športovej výchovy je aktivitami podľa priloženej tabuľky. Uvedené počty hodín sú orientačné a môžu sa meniť podľa aktuálnej situácie počas školského roka.

Škola splní rozsah vyučovania telesnej a športovej výchovy v zmysle § 15a zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1. 9. 2024.

Učebný plán pre nižšie stredné vzdelávanie

Učebný plán je dokument, ktorý stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov. Učebný plán je realizovaný v rámci týždenného rozvrhu vyučovacích hodín pre jednotlivé triedy v ročníku. Obsah vzdelávania vychádza zo vzdelávacích štandardov ŠVP.

Učebný plán pre 2. stupeň

Rámcový učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, pričom musí byť zachovaná minimálna celková časová dotácia, ktorá je pri časovej dotácii jedna hodina týždenne 33 hodín ročne.

Poznámky k UP pre 5. ročník: disponibilné hodiny v 5. ročníku - 2 hodiny sme v rámci školského vzdelávacieho programu využili na navýšenie časovej dotácie v predmetoch matematika a rímskokatolícke náboženstvo. Vyučovanie každého z týchto predmetov sme posilnili o 1 vyučovaciu hodinu.

Poznámky k UP pre 6. ročník: Disponibilné hodiny v 6. ročníku - 3 hodiny sme v rámci školského vzdelávacieho programu využili na navýšenie časovej dotácie v predmetoch dejepis, biológia a rímskokatolícke náboženstvo po jednej hodine.

Poznámky k UP pre 7. ročník: V 7. ročníku sme v rámci školského vzdelávacieho programu zaviedli vyučovanie druhého cudzieho jazyka. Žiaci majú možnosť výberu druhého cudzieho jazyka - nemeckého alebo ruského jazyka. Z rámca štyroch disponibilných hodín sme vyčlenili dve vyučovacie hodiny na vyučovanie druhého cudzieho jazyka (nemeckého/ruského), jednou hodinou sme navýšili časovú dotáciu v predmete dejepis a v predmete rímskokatolíckeho náboženstva.

V prípade, že si žiaci nevyberú možnosť druhého cudzieho jazyka, majú posilnenú hodinu prvého cudzieho jazyka, hodinu fyziky, hodinu dejepisu a hodinu rímskokatolíckeho náboženstva. Všetky v počte jedenej hodine.

Poznámky k UP pre 8. ročník: Vo 8. ročníku sme v rámci školského vzdelávacieho programu mali možnosť využiť štyri disponibilné hodiny. Z týchto štyroch hodín sme dvoma hodinami posilnili vyučovanie druhého cudzieho jazyka, jednou hodinou matematiky a jedna hodina rímskokatolíckeho náboženstva. V prípade, že si žiaci nevyberú možnosť druhého cudzieho jazyka, majú posilnenú hodinu prvého cudzieho jazyka, hodinu matematiky, hodinu dejepisu a hodinu rímskokatolíckeho náboženstva. Všetky v počte jedenej hodine.

Poznámky k UP pre 9. ročník: z počtu 6 - tich disponibilných hodín sme posilnili 2 hodinami druhý cudzí jazyk, 1 hodinu chémie, 1 hodinu fyziky, 1 hodina informatiky a 1 hodinu rímskokatolíckeho náboženstva. V prípade, že si žiaci nevyberú možnosť druhého cudzieho jazyka, majú posilnenú hodinu slovenského jazyka, hodinu matematiky, hodinu informatiky, hodinu chémie, hodinu fyziky a hodinu rímskokatolíckeho náboženstva. Všetky v počte jedenej hodine.

Vyučovanie chémie a biológie prebieha v odborných učebniach, ktoré sa nachádzajú v sekcii odborných učební na treťom poschodí školy. Vyučovanie techniky prebieha v našej novej školskej dielni, v areáli okolo školy a na školskom pozemku. Podľa obsahu, potreby a charakteru výučby sú triedy v predmetoch ANJ, THD, NEJ, RUJ, INF, RMK, TSV rozdelené do skupín. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce ale aj podľa poveternostnej situácie. Do jednej skupiny spájame žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárame skupiny s najvyšším počtom žiakov podľa predpisov. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, spájame do skupín v predmete RMK aj žiakov rozličných ročníkov. Jedna skupina má najviac 20 žiakov. Zákonným zástupcom žiaka vybraný voliteľný predmet žiak navštevuje počas celého školského roka. Na vyučovanie vyučovacích predmetov cudzí jazyk, informatika a technika sa trieda rozdeľuje na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Na vyučovanie vyučovacích predmetov RMK a TSV sa triedy po ročníkoch na druhom stupni rozdeľujú na skupiny dievčatá a chlapci. Na vyučovanie vyučovacích predmetov cudzí jazyk, INF a THD sa triedy po ročníkoch rozdeľujú na skupiny, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 17.

Poznámka k UP pre 3.hodinu TSV: Zabezpečenie tretej vyučovacej hodiny telesnej a športovej výchovy je aktivitami podľa priloženej tabuľky. Uvedené počty hodín sú orientačné a môžu sa meniť podľa aktuálnej situácie počas školského roka. Škola splní rozsah vyučovania telesnej a športovej výchovy v zmysle § 15a zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1. 9. 2024.

Zabezpečenie tretej vyučovacej hodiny telesnej a športovej výchovy

- je aktivitami podľa priloženej tabuľky. Uvedené počty hodín sú orientačné a môžu sa meniť podľa aktuálnej situácie počas školského roka.

Škola splní rozsah vyučovania telesnej a športovej výchovy v zmysle § 15a zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1. 9. 2024 nasledovne:

Realizácia tretej hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova

1.ročník

23.9.-27.9.2024	Korčuliarsky výcvik	10h	
30.5.2025	Miniolympiáda	5h	
jún	školský výlet	6h	
2x ročne	návšteva knižnice- formou vychádzky	4h	
2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) formou vychádzky	2h	
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h	
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h	
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) formou vychádzky	2h	spolu: 35h

2.ročník

23.9.-27.9.2024	Korčuliarsky výcvik	10h	
30.5.2025	Miniolympiáda	5h	
jún	školský výlet	6h	
2x ročne	návšteva knižnice - formou vychádzky	4h	
2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) formou vychádzky	2h	
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h	
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h	
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) formou vychádzky	2h	spolu: 35h

3.ročník

16.9.-20.9.2024	Plavecký výcvik	15h
7.10.-11.10.2024	Korčuliarsky výcvik	10h
máj 2025	púť prvoprijímajúcich do Klina	6h
30.5.2025	Miniolympiáda	6h
jún	školský výlet	6h
2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) formou vychádzky	2h
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) formou vychádzky	2h

spolu: 53h

4.ročník

16.9.-20.9.2024	Plavecký výcvik	15h
10.3.-14.3.2025	Korčuliarsky výcvik	10h
19.5.-23.5.2025	Škola v prírode Terchová	20h
30.5.2025	Miniolympiáda	6h
2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) formou vychádzky	2h
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) formou vychádzky	2h
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) formou vychádzky	2h

spolu: 61h

5.ročník

2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) formou vychádzky	2h
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok - formou vychádzky	2h
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok - formou vychádzky	2h
29.5.2025	Atletická olympiáda	3h
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok - formou vychádzky	2h
25.6.2025	Deň školy – rôzne pohybové aktivity v rámci areálu školy	6h
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka - formou vychádzky	2h
jún	školský výlet	7h

priebežne	archív - formou vychádzky	2h	
priebežne	návšteva knižnice - formou vychádzky	2h	
priebežne	Geografická exkurzia - formou vychádzky	3h	spolu: 33 h

6.ročník

2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
november	Literárna exkurzia	4h	
9.12.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Atletická olympiáda	3h	
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
25.6.2025	Deň školy – rôzne pohybové aktivity v rámci areálu školy	6h	
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
jún	školský výlet	7h	
priebežne	návšteva knižnice - formou vychádzky	2h	
priebežne	archív - formou vychádzky	2h	spolu: 34 h

7.ročník

2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
27.1.-31.1.2024	Lyžiarsky výcvik	30h	
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Atletická olympiáda	3h	
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
25.6.2025	Deň školy – rôzne pohybové aktivity v rámci areálu školy	6h	
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
jún	školský výlet	7h	spolu: 56h

8.ročník

2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
20.1.-24.1.2024	Lyžiarsky výcvik	30h	
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Atletická olympiáda	3h	
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	

25.6.2025	Deň školy – rôzne pohybové aktivity v rámci areálu školy	6h	
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
jún	školský výlet	7h	spolu: 56h

9.ročník

2.9.2024	Brezovec* začiatok šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
9.12.2024	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
9.12.2024	Turnaj učiteľia + 9.ročník (futbal, basketbal – chlapci; volejbal, vybíjaná – dievčatá)	3h	
29.5.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
29.5.2025	Atletická olympiáda	4h	
19.6.2025	Brezovec* cirkevný sviatok (4km) - formou vychádzky	2h	
25.6.2025	Deň školy – rôzne pohybové aktivity v rámci areálu školy	6h	
27.6.2025	Brezovec* koniec šk. roka (4km) - formou vychádzky	2h	
jún	školský výlet	10h	spolu: 33h

*Presun v rámci mesta

3. hodina TSV bude zapísaná v ETK v poznámkach označených TSV 3

Organizácia vyučovania

Vyučovacia hodina	Začiatok hodiny	Koniec hodiny	Prestávka
1.	[7 ⁴⁰]	[8 ²⁵]	[5 minút]
2.	[8 ³⁰]	[9 ¹⁵]	[15 minút]
3.	[9 ³⁰]	[10 ¹⁵]	[5 minút]
4.	[10 ²⁰]	[11 ⁰⁵]	[15 minút]
5.	[11 ²⁰]	[12 ⁰⁵]	[10 minút]
6.	[12 ¹⁵]	[13 ⁰⁰]	[30 minút]
7.	[13 ³⁰]	[14 ¹⁵]	

V pondelok a stredu je spravidla 1. vyučovacia hodina TH – sv. omša. Táto hodina sa neráta do celkového počtu hodín žiaka. V pondelok pre žiakov 6.-9. ročník ZŠ, v stredu 1.-5. ročník ZŠ. Po sv. omši sa konajú triednické hodiny, ktoré nadväzujú na tému z kázne.

Žiaci 1. a 2. ročníka našej školy končia vyučovanie 5. hodinou, preto nie je potrebné uvádzať prestávku 30 minút na obed. Podrobnejšie rozpracovanie je v aktuálnom školskom poriadku.

F Práca školských špeciálnych pedagógov a asistentov

1 Vymedzenie cieľov, poslania a zamerania

Cieľ, poslanie a zameranie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania podľa, ktorého je uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania. A nielen žiakov, ale aj každého človeka v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 zákona č. 245/2008 Z. z. a bližšie popísaných v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov či kultúry rešpektu a úcty.

Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o školských. špec. pedagógov, ktorí intenzívne napomáhajú podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí.

Aktéri systému podpory v škole:

- **Pedagogický zbor** - patria sem všetci učitelia školy.
- **Riaditeľ / vedenie školy** – ide o zastrešujúci, podporný a ochranný orgán, ktorý umožňuje rámcovú činnosť a smerovanie v súlade s legislatívou, disponuje stručným prehľadom činnosti jednotlivých členov podporného tímu, vytvára vhodné pracovné podmienky pre ich činnosť, zúčastňuje sa na stretnutiach ťažších prípadov, ktoré si vyžadujú spojenie s externými organizáciami, iniciuje vznik krízového intervenčného tímu po nejakej krízovej udalosti, poveruje jeho koordinovaním a iné ďalšie činnosti.
- **Triedni učitelia** – sú najdôležitejšie vzťahové a zodpovedné osoby vo svojich triedach vo vzťahu k žiakom i k ich zákonným zástupcom, ako aj k učiteľom, ktorí v danej triede učia a koordinujú výchovu a vzdelávanie. V prípade problémov je vhodné, aby bol triedny učiteľ súčasťou procesu ich riešenia. V prípade, že so žiakom individuálne pracuje špeciálny pedagóg, je na dohode medzi ním a triednym učiteľom, ktoré informácie potrebuje poznať, aby mohol dieťa efektívne podporiť v triede. Požiadavka na riešenie problému by mala primárne vychádzať a prechádzať cez triedneho učiteľa. Návrh na vyšetrenie pri podozrení na ŠVVP iniciujú triedni učitelia v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom a po konzultácii so zákonnými zástupcami dieťaťa.

- **Pedagogickí asistenti** – spadajú najmä pod školských špeciálnych pedagógov na základe toho, ktoré triedy či žiakov so ŠVVP majú v starostlivosti.
- **Rodičia** tvoria mimoriadne dôležitú rolu na ceste podpory žiakov, sú partnermi pre špec. pedagógov, pedagogických asistentov a triednych učiteľov. Ich podpora a sprevádzanie dokonca môže byť neraz aj účinnejšia ako samotná práca s dieťaťom. Súrodenci a okolitá komunita tiež majú dôležitú funkciu v podpore žiaka.

Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí majú **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby** na základe vyjadrenia poradenského zariadenia, ale aj žiakom, ktorých aktuálna situácia vyžaduje podporné opatrenia. Tá sa realizuje:

- v podmienkach **všeobecnej podpory** s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu a katalógu podporných opatrení, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- v rámci vytvárania **individuálneho vzdelávacieho programu**, pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti.
- **Školský špeciálny pedagóg** – poskytuje najmä starostlivosť žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, predovšetkým žiakom s problémami v učení, žiakom s rizikovým vývinom, zúčastňuje sa prípadových stretnutí. Usmerňuje a koordinuje tvorbu a uplatňovanie individuálneho vzdelávacieho programu žiakov so ŠVVP, ich dokumentáciu, zabezpečuje komunikovanie s poradenským zariadením, rodičmi, vykonáva identifikáciu detí s poruchami učenia, depistáže v prvých ročníkoch, rozvojové programy, zúčastňuje sa pri zápise žiakov do prvého ročníka či koordinuje triednych učiteľov a pedagogických asistentov pri edukácii detí so ŠVVP.
- **Výchovný a kariérový poradca** – zabezpečuje dokumentáciu, prihlášky a kariérové poradenstvo v súvislosti s prechodom na strednú školu alebo 5, 8-ročné gymnázium. Udržiava kontakty so strednými, prípadne s vysokými školami, realizuje rôzne návštevy, exkurzie, výmenné pobyty a aktivity medzi školami, besedy. Sleduje a skúma trendy vo vzdelávaní.
- **Pedagogický asistent (PA)** – školský špeciálny pedagóg zabezpečuje kontakt s pedagogickými asistentami a koordinuje činnosť PA pri práci so žiakmi so ŠVVP.

2 Podporné opatrenia

Škola vďaka svojej ústretovosti voči individualite a inkluzívnej filozofii ponúka podporné opatrenia každému žiakovi bez rozdielu, niektoré sú aplikované len situácie, čiastočne, v prípade potreby. Podporný tím má nezastupiteľnú rolu v prevencii nežiaducich javov, včasnej identifikácii potenciálnych problémov a poskytovaní odborného zázemia pre kolegov z hľadiska práce so žiakom, sebou samým i spolupráce s tretími stranami (zákonný zástupca, rodina, ďalší odborníci z poradenstva alebo zdravotníctva apod.).

Katalóg podporných opatrení špecifikuje podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní poskytované školou alebo školským zariadením, ktoré sú potrebné na to, aby žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Pri

interpretácii a aplikácii podporných opatrení škola vychádza aj z aktuálneho katalógu podporných opatrení a sprievodných metodických usmernení k podporným opatreniam.

Poskytované podporné opatrenia sa týkajú nasledovných oblastí:

2.1 Organizácia vyučovania

- Žiak potrebuje označenie miesta v šatni.
- Žiak potrebuje vytvorenie priestoru pre pomôcky.
- Žiak potrebuje častejšie realizovať relaxačné prestávky v priebehu vzdelávania.
- Žiak potrebuje dlhšiu dobu k precvičovaniu a upevneniu učiva.
- Žiak pri nových alebo náročnejších aktivitách potrebuje štruktúrovaný plán s využitím vizualizačných prostriedkov.
- Žiak potrebuje pravidelnú spätnú väzbu a návrhy ako postupovať pri nevhodných prejavoch správania.
- Žiak potrebuje individuálne pracovné tempo.
- Žiak potrebuje v priebehu vzdelávania meniť pracovné miesto.
- Žiak potrebuje prichádzať skôr alebo neskôr do školy, aby sa v šatni vyhol hluku a chaosu.
- Žiak potrebuje na obed odchádzať skôr, aby sa vyhol hluku a chaosu, ktorý je spojený s prítomnosťou viacerých detí.
- Žiak potrebuje mať vytvorený plán aktivít na dlhší časový úsek (napr. označenie voľného času v dennom režime, poobedné krúžky a pod.).
- Zabezpečenie úpravy vzdelávacích priestorov určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností.
- Odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní podľa aktuálnych potrieb jednotlivca, finančných a organizačných možností.

2.2 Modifikácia vyučovacích metód a foriem

- V kooperatívnych formách práce je nutné, aby mal žiak možnosť požiadať o pomoc.
- Žiak potrebuje byť pridelený do takej roly, v ktorej má dostatočné individuálne predpoklady uspieť, napr. dokáže vyhľadať informácie na internete, v encyklopédiách, ale nedokáže vybrať podstatné informácie.
- Žiak potrebuje byť vzdelávaný v miestnosti, ktorá je priestorovo a vizuálne upravená tak, aby pochopil zmysel a obsah vzdelávania a bol zoznamovaný s tým, čo, kedy, kde, ako a prečo bude vykonávať.
- Žiak pri výklade nového učiva potrebuje častejšie dostávať kontrolné otázky pre overenie porozumenia.
- Pre lepšiu orientáciu v nových pojmoch daného učiva, pre upevnenie a jednoduchšie vybavovanie je vhodné pre žiaka založiť výkladový slovník pojmov, s ktorým môže žiak priebežne pracovať a používať ho v rámci domácej prípravy.

- Žiakovi pri overovaní porozumenia učiva pomôže práca s ústnou i písomnou formou odpovedajúcou jeho aktuálnej mentálnej úrovni.
- Pre zvýraznenie súvislosti v danom učive je potrebné, aby žiak pracoval s myšlienkovými mapami, zjednodušenými zápismi učiva a pod.
- Pre zvýšenie porozumenia je potrebné pri žiakovi využívať štrukturalizáciu činnosti, napr. využitie pracovných schém, úprava pracovných listov, učebníc, testov a pod.
- V kooperatívnych formách práce je nutné, aby pedagóg vytvoril podmienky pre rozhovor v kolektíve i o prejavoch žiaka a ich reakcií na ne.
- Zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu žiaka.
- Zabezpečenie dostatočnej ponuky činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy.
- Intervencia sa aplikuje v priebehu vzdelávania v pravidelných intervaloch alebo podľa potreby prostredníctvom osobných konzultácií, triednych schôdzok, telefonických rozhovorov či písomným stykom prostredníctvom emailu a pod.
- Účasť rodičov na rôznych školských akciách, na ktorých sa neformálne stretávajú rodičia s pedagogickými a odbornými zamestnancami i žiakmi.
- Žiak potrebuje individuálne vysvetlenie použitých výrazov, s ktorými nemal doterajšiu skúsenosť.
- V situáciách, kedy to žiak potrebuje, je prospešné, ak je mu individuálne zadávaná úloha, kontrolovaná dokončená práca alebo dovysvetlené zadanie.
- Žiak využívajúci podporu sa môže učiť čítať globálnou metódou čítania.
- Žiakovi je vhodné prostredníctvom individuálnych konzultácií zaistiť dovysvetlenie učiva pri jeho nepochopení alebo po dlhej absencii.
- Žiak pri výraznom deficite v oblasti porozumenia potrebuje individuálne dovysvetlenie alebo návodný príklad riešenia. Najmä žiak s materinským jazykom iným ako slovenčinou.
- Pre podporu písomného prejavu žiaka je potrebné využiť také metódy, ktoré mu umožňujú sa korektne vyjadrovať, napr. tlačené písmo, písanie na PC.
- Pri žiakovi je potrebné sa individuálne zamerať na rozvíjanie pamäti, pozornosti, nápodoby a porozumenia.
- Využívanie častého opakovania a prípadné umelé navodenie problémových situácií, v ktorých sa žiak učí používať naučené schopnosti v praxi.
- Pre žiaka je prospešné, aby mal vizuálne označené množstvo zadanej práce.
- So žiakom je potrebné individuálne rozoberať spoločenské pravidlá a riešiť vzniknuté situácie.
- Je potrebné, aby rozvoj kognitívnych funkcií prebiehal v krátkych blokoch s ohľadom na udržanie pozornosti a sústredenie žiaka.
- K rozvoju žiakovej percepcie je žiaduce využívať vizualizované pomôcky vo forme didaktických a spoločenských hier.
- So žiakom je potrebné nacvičovať prerozprávanie príbehov po prečítaní krátkych celkov za pomoci návodných otázok, prípadne ho učíme dohľadať odpoveď v texte.

- K zaisteniu predvídateľnosti, časovej a priestorovej orientácií, k zvládnutiu činnosti vyžadujúcich dodržiavanie daných postupov, by mal žiak využívať vizualizované denné režimy, pracovné a procesuálne schémy v takej forme, ktoré odpovedajú jeho možnostiam.
- Žiak by mal využívať vizuálnu podporu v podobe obrázkových schém, písaných postupov a pod., ktorá ilustruje preberané situácie.
- So žiakom individuálne preberať rôzne situácie, v ktorých má žiak rozlišovať emócie vlastné a druhých ľudí, a takisto sa učiť ich identifikovať a pomenovať.
- So žiakom je prínosné preberať i hypotetické situácie pomocou vizuálnej podpory, napr. riešenie emočnej situácie na obrázkoch, pri čítaní článku.
- Žiak svoje emočné vnímanie môže rozvíjať aj v kolektíve pomocou hier a dramatizácie.
- Žiak svoje emočné vnímanie môže rozvíjať i návštevou kina alebo divadla.
- Pri nácviku písania je potrebné, aby si žiak text najprv prečítal a až potom ho nadiktovaný prepísal - tým sa eliminujú nedostatky v oblasti sústredenia a koncentrácie pozornosti, takisto sa súčasne znižuje potreba rozdelenia pozornosti medzi písanie a počúvania diktovaného textu.
- Pre žiaka je prospešné, aby si vyberal obsah textu, ktorý má prečítať.
- Pre žiaka je prospešné, aby mal vizuálne označené množstvo zadanej práce.
- U žiaka je potrebné rozvíjať i primeranú neverbálnu komunikáciu, napr. zrakový kontakt, používanie gest, mimiku tváre a pod.
- U žiaka je potrebné nácvik sebaobslužných aktivít spájať s určitým priestorom, ktorý je k danej činnosti určený (napr. žiak sa prezlieka výlučne len v šatni, nie v okolitých priestoroch; konzumuje len pri jedálenskom stole, nie na mieste, kde vykonáva vzdelávacie aktivity).
- Žiak by mal využívať pomôcky z takých materiálov, ktoré mu nevadia (napr. ak nie je schopný pracovať s molitanovými kockami, volia sa kocky drevené).
- Žiak môže odísť z hodiny chémie vo chvíli, kedy sú realizované pokusy, ktorých výsledok je látka spôsobujúca výrazné pachy, na ktoré žiak neprimerane reaguje.
- Potrebné je viditeľné vymedzenie priestoru v šatni, aby sa žiak nemusel prezliekať v bezprostrednej blízkosti ostatných žiakov.
- Ak je žiak hypersenzitívny na hluk, je potrebné, aby mohol tráviť prestávky mimo triedu v pokojnejšom prostredí.
- Žiak potrebuje pri nácviku sebaobslužných aktivít štrukturalizovať jednotlivé činnosti (napr. usporiadať oblečenie, ktoré si oblieka) alebo prostredie, v ktorom aktivita prebieha (napr. úprava miesta pre stolovania, obliekanie).
- Pre žiaka je vhodné, aby mal písomné pravidlá, prostredníctvom ktorých si objasní, komu má vykať a komu tykať, ako má formulovať žiadosť o pomoc, ako zdieľať, že niečomu nerozumie a pod.
- Prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania.
- Krízová intervencia najmä so zapojením podporného tímu.

2.3 Pomôcky

- Žiak potrebuje bežné didaktické pomôcky s drobnými úpravami, napr. podčiarknutie alebo farebné označenie úlohy v učebnici, väčšie riadky v zošite, zväčšené písmo, farebné zvýraznenie dôležitých informácií.
- Žiak potrebuje väčšiu úpravu didaktických pomôcok, napr. kopírovanie a zväčšovanie obsahu pracovného listu, zošitu, učebníc; strihanie a lepenie menších úloh; laminovanie; úpravu písomných prác - v matematike môže mať žiak každý príklad na osobitnom papieri.
- Žiak potrebuje využívať technické pomôcky, ako tablet, notebook, interaktívna tabuľa, ktoré mu pomáhajú udržať pozornosť pri výučbe, motivujú ho k aktivite a pomáhajú mu sa dorozumieť s okolím.
- Žiak si môže k výkladu pedagóga vyhľadávať obrázky, grafy, schémy a pod.
- Je potrebné, aby žiak využíval pomôcky zabezpečujúce vizuálnu podporu, napr. vizualizácia stratégie jednoduchšej kolektívnej hry, predkladať vizualizované postupy kresby určitých objektov, vizualizácia slov piesne a pod.
- K podpore pri komunikácii môže žiak využívať zážitkové denníky, komunikačné knihy, výkladové slovníky a pod.
- Žiak pre zvládnutie organizačnej stránky vzdelávania vyžaduje úpravu a označenie pracovného miesta, napr. označenie svojho miesta fotografiou; rozčlenenie pracovného miesta na tri časti; farebné označenie pracovnej plochy a miesto na uloženie pomôcok.
- Je potrebné, aby sa pri žiakovi rešpektovali drobné špecifické zvláštnosti, ako pomalšie pracovné tempo; znížená flexibilita na zásadné zmeny; nízka schopnosť uniesť väčší neúspech či zlyhanie; ľútostivosť; nedodržiavanie dejovej línie v rozprávaní ani v písomnom prejave; problémy s koncentráciou.
- Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní. Žiak si môže vyžadovať skrátenie zadanej úlohy; úpravu pracovného miesta; obsah a organizáciu výučby.
- Žiak môže dostávať pracovné listy a študijné materiály navyše.
- Pri zadávaní a kontrole je uplatňovaný individuálny prístup, učivo s ním preberá vzdelávateľ, konzultuje a posilňuje jeho záujem o učenie sa novým vedomostiam.
- Žiakovi by malo byť umožnené prezentovať znalosti a vedomosti z oblasti určitého záujmu pred kolektívom, čím sa posilňuje postavenie žiaka v kolektíve.

2.4 Hodnotenie:

- Hodnotenie môže prebiehať rôznymi formami, napr. slovné, písomné, kvantitatívne, a ich voľba je prísne individuálna, rovnako ako pri metódach, napr. ústna, písomná, či pri typoch, napr. krátkodobé, dlhodobé, priebežné.
- Je vhodné zamerať sa na tvorbu portfólia žiaka, ktoré ho sprevádza v priebehu vzdelávacieho procesu a v ktorom sú konkrétne pomenované jednotlivé kľúčové kompetencie a úroveň ich naplňovania.

2.5 Iné formy prípravy na vyučovanie

- Zaistenie informovanosti žiaka, prípadne jeho rodičov, resp. zákonných zástupcov o rozsahu opakovania učiva, ktoré sú súčasťou prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť a ostatné školské aktivity.

2.6 Práca s kolektívom a žiakom so špecifickým správaním (diagnózou) a činnosti na podporu sociálneho zaradenia

- Pedagóg by mal v rozhovore so žiakmi objasniť špecifiká správania daného žiaka (nemusí zaznieť diagnóza) a na základe toho sa so žiakmi dohodnúť na spôsoboch správania a poskytovania pomoci voči danému žiakovi.
- Žiak by mal mať možnosť sa vyjadriť, čo mu na spolužiakovi so špecifickým správaním vadí, a takisto sa radiť, ako prekonávať vzniknuté problémy.
- Je vhodné poskytnúť žiakom informácie o spolužiakovi so špecifickým správaním, napr. vyzdvihnúť jeho kladné stránky, súčasne informovať o zvláštnostiach v jeho správaní, vyzývať žiakov k tolerancii a vzájomnej pomoci.
- Dôležité je podporovať tímovú spoluprácu.
- Žiakovi k zvládnutiu prospeje stabilita v prostredí, napr. stále pracovné miesto, stabilné miesto na uloženie pomôcok, stále miesto v šatni či v školskej jedálni.
- Žiak potrebuje samostatné pracovné miesto v rámci učebni, relaxačný priestor v triede, vlastnú skrinku alebo poličku na pomôcky.

2.7 Emočný a sociálny rozvoj

- Je žiaduce voči žiakovi uplatňovať partnerský prístup založený na rovnocennosti a na rešpektovaní jeho dôstojnosti.
- Je žiaduce dávať žiakovi priestor pre vyjadrenie vlastného názoru i pre jeho návrhy riešenia.
- Je žiaduce vyjadrovať žiakovi dôveru, že vykoná danú činnosť najlepšie ako môže, vzhľadom k svojmu veku, schopnostiam, skúsenostiam, potenciálu a momentálnemu rozpoloženiu.
- Prispievať k rozvíjaniu a uspokojovaniu jeho potrieb sebaúcty.
- Žiak potrebuje zažívať empatickú reakciu, teda že má právo prežívať to, čo prežíva.
- Je žiaduce žiakovi dávať najavo, že prijatie vlastných emócií v danej situácii je podmienkou toho, aby s nimi mohol neskôr niečo urobiť - stíšiť a zvládnuť ich, ale takisto ich lepšie spoznať a pochopiť.
- Poukazovať na to, že mať emócie je v poriadku, učiť ho ich prijímať ako súčasť života a využívať ich, nie popierať a potlačovať.
- Odporúčame žiakovi domyslieť dôsledky vlastného konania.
- Odporúčame žiakovi pomenúvať prejavy vlastných pocitov, ako aj pocitov iných osôb,

- Odporúčame žiakovi pomenúvať veci myslené humorne, ironicky - preložiť žiakovi, čo to znamená, pomenúvať možné dôsledky nejakého správania a pod.
- Žiaka podporujeme v kultivovaní empatickej reakcie, teda počúvanie, pomenúvanie toho, čo druhý prežíva, a vyjadrenie podpory.
- Žiaka učíme rozlišovať emócie (napr. hnev) od ich prejavov (napr. krik).
- Žiakovi je potrebné poskytnúť priestor, vyzývať ho k spoluúčasti, dávať mu dostatok informácií a umožniť výber.
- Odporúčame rešpektovať špecifiká osobnosti a poznávacích schopností žiaka.
- Je potrebné vopred žiaka osobne upozorniť, že dôjde k nejakej zmene.
- Poskytnúť žiakovi relaxačnú chvíľku v prípade únavy alebo prestimulovanosti — žiaka sociálne nekontaktovať, umožniť mu venovať sa svojej obľúbenej aktivite vrátane možnosti aktivít za displejom.

2.8 Rozvoj v komunikačných zručnostiach

- Obsah požiadaviek, ktorý sa na žiaka kladie, má byť podmienený stupňom vývoja jeho schopnosti, skúseností i psychických funkcií.
- Je žiaduce žiakovi neobviňujúcim spôsobom hovoriť o tom, čo prežívame, a čo si prajeme alebo očakávame, a to cez ja-výrok.
- Žiaka podporujeme v tom, aby používal ja-výrok, v ktorom hovorí o tom, ako sa cíti, čo vyvolali jeho aktuálne emócie, a zároveň vyjadruje svoje prania a očakávania.
- Žiakovi neposkytujeme nevyžiadané rady, a ak o radu požiada, tak rešpektujeme jeho rozhodnutie, či náš názor využije.
- Učiť ho, že pomenovanie toho, čo druhý prežíva, adresujeme priamo jemu a používame pritom slovíčka ty, tebe, ti, teda 2.osobu jednotného alebo množného čísla.
- Žiaka podporujeme v tom, aby si pri empatickej reakcii najprv sám pre seba uvedomil, aké pocity asi druhý človek môže prežívať, a potom mu to zdieľal jednoduchou oznamovacou vetou.
- Žiaka podporujeme v tom, aby svoj záujem o druhú osobu dal najavo tým, že popíše jeho správanie, ktoré vidí, resp. mu dá najavo, že ho vníma.

Príloha k ŠkVP, VYV - 9. ročník ZŠ, pre šk. rok 2024/2025

Cirkevná spojená škola, Okružná 2062/25, Dolný Kubín

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Výtvarná výchova formou vyučovacieho bloku

Názov ŠVP	ŠVP nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy – konsolidované znenie
Názov ŠkVP	Učíme pre život
Vyučovací jazyk	slovenský
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	deviaty
Rozsah	Vyučovací blok/kurz*: 3 dni - 17 hodín, 1. polrok Klasické vyučovanie: 1 hodina týždenne - 16 hodín, 2. polrok.

*Podľa Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky z 15. júna 2022 o základnej škole 223/2022 Z. z.. § 2, ods. 5, písmeno c), a § 2 ods. 8.

Pre upresnenie:

§ 2

Ods. 5

Vyučovací predmet pre príslušný ročník, ktorý sa podľa učebného plánu základnej školy vyučuje jednu hodinu týždenne, možno do rozvrhu hodín zaradiť

- počas celého školského roka,
- len v prvom polroku alebo v druhom polroku školského roka alebo
- formou podľa odseku 8.

Ods. 8

Výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej škole možno organizovať aj formou výletov, exkurzií, projektov, seminárov, vyučovacích blokov alebo kurzov. Počet dní, počas ktorých sa výchovno-vzdelávacia činnosť v základnej škole uskutočňuje touto formou, a ich obsahové zameranie, sa určuje po prerokovaní pedagogickou radou tak, aby bola zachovaná celková časová dotácia predmetu podľa učebného plánu.

V školskom roku 2024/2025 budeme realizovať vyučovanie VYV v 9. ročníku v 1. polroku formou vyučovacieho bloku.

Vyučovací blok je súvislý úsek vyučovania, ktorý môže zahŕňať jedno alebo viacero tematických celkov. Jeho trvanie môže byť od jednej vyučovacej hodiny po niekoľko týždňov, pričom sa zameriava na konkrétnu tému alebo projekt. Cieľom je prehĺbiť poznanie alebo rozvíjať zručnosti v rámci témy alebo aktivity. Je vytvorená osnova pre jednotlivé vyučovacie hodiny/bloky (cieľ, metódy, materiály, výstupy). Ide o možnosť prirodzenej súčasti vyučovania v rámci autonómie školy. Garantom je kvalifikovaný učiteľ, ktorý navrhne, vypracuje a predloží potrebnú dokumentáciu k tejto forme vyučovania. Túto formu prerokuje predmetová komisia vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, prerokuje a schváli pedagogická rada, prerokuje rada školy, budú s ňou oboznámení rodičia a žiaci a schváli zriaďovateľ.

V 2. polroku školského roka 2024/2025 budeme realizovať vyučovanie VYV v 9. ročníku klasickou formou vyučovania v počte 1. hodina týždenne.

1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh – výtvarných zadaní. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a

porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať.

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií).

Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

2 Ciele vyučovacieho predmetu :

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,

- spoznajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

3 Kľúčové kompetencie žiakov

Žiak by mal mať po absolvovaní nižšieho stredného vzdelania určité vedomosti, zručnosti a postoje. Väčšina vedomostí je získavaná a overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka.

Časť vedomostí o výtvarnom umení a kultúre sa vytvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovania a je podporená vizuálnymi materiálmi / edukačné DVD, knihy, časopisy, publikácie, internetové galérie/.

4 Zručnosti a spôsobilosti

Formálne zručnosti

1. Žiak dokáže zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazeného predmetu.
2. Zobrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia.
3. Hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou.
4. Vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky, skulptúry.
5. Vytvoriť základný rozvrh jednoduchého architektonického tvaru, kresby jednoduchého dizajnerskeho návrhu.
6. Spracovať charakteristické podnety z prostredia svojho regiónu.
7. Spracovať podnety z iných podnetov.

Technické zručnosti

1. Žiak dokáže narábať s rôznymi nástrojmi.
2. Kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania.
3. Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete a obraze.
4. Zvládnuť konštrukčno–technické úkony s materiálmi.
5. Zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru, zvládnuť techniky otláčania.
6. Zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, odtlačania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu zo sadry.
7. Zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží.
8. Zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

1. Žiak dokáže vedieť odôvodniť výber častí alebo prvkov zobrazovania skutočností.
2. Chápať niektoré spôsoby notácie / mapa, partitúra., plán/, ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosť.
3. Vnímať a analyticky poznávať charakter okolitej krajiny, pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vlastnú ikonografiu, značku.

Komunikatívne a sociálno-interakčné zručnosti

1. Žiak výtvarne interpretuje a reprodukuje umelecké dielo.
2. Navštevuje kultúrne inštitúcie a osvojuje si spoločenské správanie v nich.
3. Vo vyučovacom procese využíva informačno-komunikačné médiá.

5 Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je *tvorivý prístup* – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formoval svoj estetický a hodnotiaci názor.

U žiaka by sa mali formovať tieto postoje :

1. Otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou.
2. Otvorenosť voči hľadaniu analógií / tvarových, materiálových, výrazových/ .
3. Schopnosť spontánne výtvarných riešení.
4. Náklonnosť k uvedomovaniu si riešení , odklon od vyjadrovacích schém.
5. Tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí.
6. Aktívny prístup k svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt.
7. Hľadať vlastné cesty seba vyjadrovania, budovanie vlastného vkusu a imidžu.

6 Stratégia vyučovania

Voľba určitej metódy, formy alebo techniky práce na VYV je podmienená obsahom a témou vyučovacej jednotky, vekovými osobitosťami, schopnosťami ako aj materiálnym vybavením žiakov. Vo vyučovaní tohto predmetu preto nemožno hovoriť o univerzálnych metódach práce. Využívame však metódy motivačné, vysvetľovacie a aplikačné, v závislosti od veku a schopností žiakov aj metódu názornosti (príkladu), pretože žiaci si často nedokážu predstaviť a stvárniť požadovaný obsah len na základe vysvetlenia pracovného postupu alebo predloženia požiadaviek učiteľom. Ďalej môžeme operovať s metódami formy práce, využiť individuálnu prácu, prácu vo dvojiciach či skupinovú organizáciu hodiny. Dôležité je takisto prostredie, v ktorom majú žiaci tvoriť, preto je vhodné meniť charakter získavania informácií a podnetov – internet, knižnica, galérie, výstavy, exkurzie, výlety, vychádzky, metódy pozorovania predmetov. Takisto je dôležité nezameriavať vyučovací proces jednostranne, snažiť sa navodiť pocit hry a experimentovania, riešenia problému, dotvárania iného umeleckého diela, prácu s počítačom, a takto „neuveďomelo“ dosahovať vytýčené ciele.

7 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Na základe dohody pedagógov v rámci predmetovej komisie sa v predmete VYV hodnotí nie výsledok, ale samotný prístup žiaka k práci a proces výtvarnej činnosti. Hodnotenie sa realizuje formou osobného rozhovoru so žiakom, v ktorom učiteľ poskytne citlivú veku primeranú spätnú väzbu,

analyzuje spolu so žiakom samotný proces vzniku výslednej práce. Predmet VYV je v záverečnom hodnotení klasifikovaný známami výborný, chváľitebný a dobrý, pričom jednotlivé činnosti môže učiteľ klasifikovať aj známou dostatočnú a nedostatočnú, a to v prípade zámerného negovania vyučovacej činnosti žiakom, znehodnocovania iných prác a pomôcok žiakov.

Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia a v záverečnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka. V prípade neprítomnosti žiaka na vyučovaní/bloku/kurze, je nutnosť vypracovať iný dohodnutý výstup z preberanej témy (pracovný list, výtvarnú prácu, výrobok, projekt, prezentácia). V prípade vyučovacieho bloku/kurzu je rovnako potrebný výstup ako z klasickej hodiny VYV.

8 Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

- získavanie praktických sociálnych skúseností
- rozvíjanie spolupráce medzi žiakmi
- učí sa pozeráť na udalosti a javy, problémy ľudí a ich riešenia z rôznych pohľadov

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- osvojenie základných poznatkov o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získanie základných predpokladov pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojenie zásady bezpečného správania a porozumenie rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňovanie základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Multikultúrna výchova

- zoznamovanie sa s rôznymi národmi a ľudskými kultúrami
- diskusia o aktuálnych problémoch života v rôznych krajinách
- vojny, konflikty v histórii ukazujú na nevyhnutnosť udržiavať toleranciu, spoluprácu, odbúravať predsudky a riešiť konflikty

Environmentálna výchova

- diskusia o aktuálnych problémoch životného prostredia
- vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť

Mediálna výchova

- uvedomovanie si možnosti vyjadrenia vlastných postojov a názorov
- učí sa kriticky hodnotiť mediálne spracované udalosti, javy, konflikty
- snažiť sa oddeľovať informácie od fikcie, predsudkov

Ochrana života a zdravia

- naučiť sa zvládnuť situácie vzniknuté živelnou pohromou
- naučiť sa zvládnuť situácie vzniknuté prírodnými katastrofami
- naučiť sa zvládnuť situácie vzniknuté terorizmom
- formovať predpoklady na dosiahnutie celkovej odolnosti organizmu v náročných životných situáciách

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu prírody, staviteľstva, ľudového umenia
- spoznávať kultúrne dedičstvo našich predkov

Uvedené témy sa môžu uskutočňovať prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

9 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

1. Larousse: Svetové dejiny umenia
 2. Bohumír Mráz: Dejiny výtvarné kultúry I., II., III
 3. Little: Ako rozumieť umeniu
 4. R. Smith: Encyklopedie výtvarných technik a materiálu
 5. C. Deaseová, D. Grint, D. Kennedy: Kurz Kreslení pro každého
 6. R. Dickensová: Maľujeme podľa veľkých majstrov
 7. obrazové ukážky a ukážky cez diaprojektor, prezentácie Power Pointu
 8. prezentácie v programe PC Story
-
- reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách,
 - internetové stránky zamerané na výtvarné umenie,
 - filmové, hudobné a literárne ukážky,
 - kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov,
 - výtvarná tvorba žiakov,
 - prírodné objekty,
 - školská a mestská knižnica, Oravská galéria Dolný Kubín, Oravské múzeum v D. Kubíne

PREDMET: VÝTVARNÁ VÝCHOVA – ROČNÍK deviaty – klasické vyučovanie

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	- vybrané „-izmy“ moderného umenia, konfrontácia štýlov moderného a predmoderného umenia, výber, kombinácia a porovnanie výrazových a formálnych vlastností rôznych štýlov.	Žiak: - kombinuje vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze.	MUV	2
Možnosti zobrazovania videného sveta	- doplnenie časti reprodukcie kresbou (maľbou) s prihliadnutím na štýl a proporcie, rekonštrukcia tónovanie plastickejšej časti.	- výtvarne rekonštruje časť neúplného obrazu.	MUV	2
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	- konceptuálne umenie, nahradenie obrazu slovným výrazom, parafráza diela, text a písmo v umení, konceptuálny text, lettrizmus, text v umeleckom diele.	- vyjadrí, parafrázuje prvky svojho obrazu slovami / textom.	MUV	4
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	- secesné umenie, reakcia na secesný artefakt, organický ornament.	- pozná typické znaky secesného umenia, - rozlíši typické prvky umeleckých slohov.	ČP, ČG	3
Podnety fotografie	- postprodukcia fotografie, montáže, zmeny farebnosti, fotomontáž.	- cielene a premyslene upravuje fotografiu vo	MEV	1

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
		vybranom programe v počítači.		
Podnety filmu a videa	- krátky príbeh – videoklip, film a videoumenie, hra na „filmový štáb“ – rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu.	- pozná hlavné fázy vzniku audiovizuálneho diela.	MEV	1
Podnety architektúry	- návrh a model vybraného typu architektúry – práca architekta, tvorba architektonického návrhu.	- vytvorí jednoduchý model architektúry podľa vlastného návrhu.	OŽZ	1
Podnety dizajnu	- telový dizajn, úprava tváre – make up, očí, účesu, nechťov, optické korekcie tvaru a výrazu tváre, maskovanie, kaderníctvo, kamufláž, experimentovanie so svojim zovňajškom, body art.	- uplatní výtvarné kritériá pri úprave vlastného zovňajšku.	OŽZ	3
Tradiície a podnety remesiel	- tradičné ľudové a historické remeslá a techniky výroby, výtvarná interpretácia tradičnej výroby.	- pozná najdôležitejšie tradičné ľudové remeslá, princípy výroby niektorých ľudových výrobkov.	RV, LK, FG	6
Elektronické médiá	- postprodukcia obrazovej a zvukovej časti videoklipu, prenos dát, videoformát, prezentácia videoklipu, výber, úpravy a strihanie zvuku a obrazu.	- upraví videoklip vo vybranom počítačovom programe.	MEV	1
Synestetické podnety	- výrazne odlišné hudobné formy, vyjadrenie vizuálnych analógií pomocou výtvarných prostriedkov.	- rozpoznáva vzťahy a podobnosti medzi výtvarným a hudobným umením a možnosti ich vyjadrovania sa.	MEV	1
Podnety poznávania sveta	- vybrané fyzikálne, biologické, chemické procesy – umelecké dielo, ktoré ich využíva, procesuálne umenie.	- vníma a využije vo svojej práci vizuálno-estetické hodnoty prírodných procesov, - výtvarne interpretuje vybraný proces.	ENV	3

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
Škola v galérii	- komentovanie rôznych druhov médií, žánrov, štýlov, období a autorských prístupov k dielu, knihy o modernom umení, časopisy.	- diskutuje a prezentuje svoj názor na súčasnú výtvarnú tvorbu.	MEV FG	5

Plán realizácie vyučovacích blokov VYV v 9. ročníku - šk. rok 2024/2025

V 1. polroku žiaci absolvujú 17 hodín VYV formou vyučovacieho bloku podľa učebných osnov ŠkVP, vypracovaných v súlade s ŠVP.

Charakteristika metódy: Vyučovanie predmetu VYV na 2. stupni základnej školy prebieha formou blokového vyučovania so zameraním na využívanie praktických a konštruktivistických metód - aktívny prístup žiaka k riešeniu problémov, k rozvoju činnosti smerujúcich k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédia, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn, ľudová umelecká tvorba), k vedomému rozvíjaniu tvorivosti, kultivovaného vnímania, predstavivosti a fantázie.

Cieľová skupina: 9. ročník.

Spôsob realizácie: Aktivity a priebeh blokového vyučovania vychádza z obsahových a výkonových štandardov učebných osnov daného predmetu so zameraním na rozvoj gramotnosti žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník. Vo zvýšenej miere sa využívajú medzipredmetové vzťahy.

Frekvencia realizácie: Blokové vyučovanie 3 dni v 1. polroku. Vyučovacie bloky sa budú realizovať v priestoroch školy a Oravskej galérie v D. Kubíne.

V školských priestoroch bude aktivity viesť Ľubomír Holíma, ktorý je absolventom SOU – umelecké remeslá v Prahe. Keramike sa aktívne venuje od r. 1985. Od r. 1993 je majiteľom firmy produkujúcej hlavne výroby tradičnej Trstenskej a úžitkovej keramiky. Vedie Súkromnú umeleckú školu v Trstenej, kde predáva remeslo tým najmenším.

Ďalšie aktivity budú pod vedením Ing. Jany Žiakovej, MOV zo SOŠ obchodu a služieb Dolný Kubín.

V Oravskej galérii budú prebiehať aktivity pod vedením galerijnej pedagogičky Žofie Mäsiarovej, v spolupráci s Mgr. Katarínou Matuškovou, lektorkou galérie Zinou Dulíkovou a Mgr. Mariánom Marhefkom.

Program a obsah :

10. 1. 2025 žiaci navštívia Oravskú galériu, absolvujú 6h (45min). (6+6 9.A 20 žiakov a 9.B trieda 22 žiakov) z tematického celku "**Výtvarné vyjadrovacie prostriedky**", bude zrealizovaný Žofiou Mäsiarovou v spolupráci s Mgr. Katarínou Matuškovou a lektorkou galérie Zinou Dulíkovou.

9.A sa zúčastní aktivít za prítomnosti garanta blokového vyučovania Mgr. Kataríny Flajsovej, 9.B – Mgr. Ľudovíta Mačora a ped. asistenta PhDr. Kataríny Basárovej. Tieto triedy sa vymenia vždy po 2 hodinách a po 1. hodine spolu absolvuje každá trieda spomínaných 6h (45min).

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

- vybrané „-izmy“ moderného umenia, konfrontácia štýlov moderného a predmoderného umenia, výber, kombinácia a porovnanie výrazových a formálnych vlastností rôznych štýlov.
- kombinuje vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze.

Lektorovaná prehliadka stálej expozície Slovenské výtvarné umenie 20. – 21. storočia v Oravskej galérii v Dolnom Kubíne.

Tvorivá aktivita: v reflexii na vystavené diela žiaci interpretujú vlastné dielo (autoportrét, portrét, figurálny motív, krajina, mapping...), hľadajú zhody a rozdiely svojho výtvarného zobrazenia so zobrazením umelca.

- cieľom je bližšie zoznámenie sa s dielami prezentovanými v expozícii prezentujúcej najvýznamnejších predstaviteľov Moderny, prostredníctvom dialogickej prehliadky žiaci získavajú schopnosti a sebavedomie interpretovať umenie, či vzájomne medzi sebou konfrontovať vybrané diela.

rozsah: 2 vyuč. hodiny 9.A

rozsah: 2 vyuč. hodiny 9.B

Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia

- konceptuálne umenie, nahradenie obrazu slovným výrazom, parafráza diela, text a písmo v umení, konceptuálny text, lettrismus, text v umeleckom diele.
- vyjadrí, parafrázuje prvky svojho obrazu slovami / textom.
- odborný lektorský výklad k aktuálnej výstave súčasného intermediálneho umelca Jara Vargu. Výsledkom autorského konceptu je živá site-specific inštalácia, ktorá nastoľuje novú situáciu pre čítanie dejinných momentov, historických súvislostí a osobností.
- tvorivá aktivita na predmetnej výstave: slovná / výtvarná parafráza vystaveného diela, práca s textom (básne Thea H. Florina), ktoré tvoria súčasť výstavy
- cieľom aktivity je rozvíjanie priestorového cítenia a výtvarného vyjadrenia i tvorba trojrozmerných objektov inšpirovaných konkrétnymi vystavenými dielami, a tak sa študenti stanú súčasťou výstavy Jaro Varga – Spriadač, Priadkar, Priadenec.

rozsah: 2 vyuč. hodiny 9.B

rozsah: 2 vyuč. hodiny 9.A

Tradície a podnety remesiel

- tradičné ľudové a historické remeslá a techniky výroby, výtvarná interpretácia tradičnej výroby.
- pozná najdôležitejšie tradičné ľudové remeslá, princípy výroby niektorých ľudových výrobkov.
- lektorovaná prehliadka stálej expozície Tradičné ľudové umenie, v expozícii sa predstavujú predovšetkým rezbárske diela, medzi ktorými prevládajú práce z Oravy a zo západného Slovenska, zastúpená je aj oravská kamenárska tvorba a maľba na skle.
- cieľom aktivity je oboznámenie žiakov s históriou Oravskej galérie, základom zbierkového fondu - tradičné sakrálne ľudové umenie, ktoré nám zanechali umelci tvoriaci bez školenia ako doklady o svojom prirodzenom talente a umeleckých schopnostiach.

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.A

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.B

- lektorovaná prehliadka stálej expozície Štefan Siváň – rezbár z Oravy, expozícia je venovaná dielu jedného z najvýznamnejších insitných sochárov na Slovensku Štefana Siváňa st. (1906 – 1995), ktorý celý život prežil v hornooravskej obci Babín, no veľkosťou svojho diela ďaleko prerástol hranice regiónu. Jeho umelecké začiatky sú spojené s vyrezávaním betlehemov.

- cieľom je oboznámiť žiakov so Siváňovou tvorbou, ktorá sa vyznačuje širokým spektrom námetov a tém, dokumentujúcich tradičný spôsob života na dedine. Autorove rezbárske dielo sa tu predstavuje v celej svojej námetovej a výrazovej rozmanitosti, doplnené fotografiami z jeho života.

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.B

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.A

13. 1. 2025 pondelok budú mať žiaci u nás v priestoroch školy 6h

Podnety dizajnu

Žiaci a pedagógovia stred. odbornej školy obchodu a služieb pod vedením Ing. Jany Žiakovej a Mgr. Zuzany Žúborovej MOV zo SOŠ obchodu a služieb Dolný Kubín.

Prakticky a teoreticky predvedú úpravu a ošetrovanie zovňajšku tváre a vlasov u žiakov

nechtový dizajn: úprava nechtov, starostlivosť o nechty, ruky, gélové nechty, zdobenie nechtov

úprava tváre: make up, príprava pleti pred líčením, druhy líčenia, starostlivosť o pleť, úprava obočia. Informácie a rady ohľadne vhodnosti využitia, s ohľadom na vek, príležitosť a starostlivosť o zdravie, hygienu, čistotu, prevenciu pred kožnými problémami. Možnosti využitia aj počas fašiangov a plesov.

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.A a 9.B

Teória a praktické činnosti pri starostlivosti o vlasy, účesy, barbierstvo u chlapcov, zdravie vlasov, hygienu, čistotu, prevencia pred kožnými problémami. Vhodnosť-nehodnosť chemického zásahu vlasov, farbenie, odfarbovanie, relevancia k veku a podobne. Ochrana a riešenie problémov s pedikulózou.

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.A a 9.B

Tradície a podnety remesiel

Aktivity bude viesť Ľubomír Holma.

Tradičné ľudové a historické remeslá a techniky výroby, výtvarná interpretácia tradičnej výroby. Žiak spozná najdôležitejšie tradičné ľudové remeslá, princípy výroby niektorých ľudových výrobkov z hliny. S zacielením na región Oravy, tradičná Trstenská keramika, ktorá je poslednou zachovanou tradičnou hrnčiarskou výrobou v regióne. Oboznámi sa s históriou remesla ako takou (pravek až súčasnosť), technologickými postupmi pri spracovaní hliny, výrobe keramiky aj jej konečnej úprave a príprave na bežné použitie. Zoznámenie sa s prvkami

zdobenia a spracovania a charakteristických znakov jednotlivých regiónov na Slovensku ale aj vo svete (Etruskovia, Gréci, Rimania... Na Slovensku Modra, Orava). Počas praktických ukážok práce s hlinou sa okrem iného dozvedia a odskúšajú si výrobu keramiky ale aj hlinených výrobkov. Práca s hrnčiarskym kruhom a podobne.

rozsah: 2. vyuč. hodiny 9.A a 9.B – **teória** a 2. vyuč. hodiny 9.A a 9.B **praktické aktivity**

14. 1. 2025 utorok - škola v Oravskej galérii 5h návšteva galérie v našom meste

Aktivity pod vedením galerijnej pedagogičky Žofie Mäsiarovej, v spolupráci s Mgr. Katarínou Matuškovou, lektorkou galérie Zinou Dulíkovou

Podnety filmu a videa

- krátky príbeh – videoklip, film a videoumenie, hra na „filmový štáb“
- rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu.
- žiak pozná hlavné fázy vzniku audiovizuálneho diela.

- prednáška spojená s prezentáciou na tému história a vznik filmu
- cieľom je ponúknuť žiakom metodicky a odborne pripravený program, zameraný na rozvíjanie tvorivosti a multimedialného myslenia na základe praktických skúseností a zároveň mu poskytnúť elementárne poznatky z oblasti vizuálneho umenia, filmu a divadla.

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.A

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.B

Škola v galérii

- komentovanie rôznych druhov médií, žánrov, štýlov, období a autorských prístupov k dielu, knihy o modernom umení, časopisy.
- žiak diskutuje a prezentuje svoj názor na súčasnú výtvarnú tvorbu v kontexte s históriou. Aktivita moderovaná lektormi.
- odborná prednáška na tému **Ikona a ikonografia** v stálej expozícii, ktorá predstavuje významom dôležitú kolekciu vystavených ikon rôznej proveniencie, dokumentuje ikonopisectvo v 17. – 19. storočí z Grécka, územia Ruska a v karpatskej oblasti.

- cieľom je predstaviť žiakom históriu a význam ikon, ktoré boli v pravoslávnych a grécko-katolíckych chrámoch súčasťou ikonostasu. Táto neodmysliteľná dominanta chrámového interiéru bola vytvorená podľa prísnych pravidiel a plnila didakticko-náboženskú úlohu.

Aktivita pod vedením Mgr. Mariána Marhefku.

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.B

rozsah: 1. vyuč. hodina 9.A

Škola v Galérii

Aktivity pod vedením galerijnej pedagogičky Žofie Mäsiarovej, v spolupráci s Mgr. Katarínou Matuškovou, lektorkou galérie Zinou Dulíkovou

Lektorovaná prehliadka expozície Staré umenie 15. – 19. storočia, diskusia na tému zobrazenie biblických príbehov jednoduchým spôsobom. Cieľom je spoznávanie spôsobov zobrazenia svätcov a ich atribútov cez tvorivý program, ktorý zároveň precvičí obrazotvornosť, postreh a pamäť.

Workshop: zameraný na prácu so symbolmi a geometrickými tvarmi na princípe obsahovej a významovej skladby gotických krídlových oltárov. Cieľom je spoznávanie spôsobov zobrazenia svätcov a ich atribútov cez tvorivý program, ktorý zároveň precvičí obrazotvornosť, postreh a pamäť.

rozsah: 2. vyuč. hodiny 9.A

rozsah: 2. vyuč. hodiny 9.B

Lektorovaná prehliadka aktuálnej výstavy Pamäť extázy – sakrálne témy zo zbierok OG.

Workshop tematicky zameraný na grafiku a jej výrazové možnosti. Jednoduchú grafickú techniku – monotypiu. Cieľom je reflexia kresťanských tém v tvorbe moderných a súčasných autorov. Konceptia výstavy pracuje predovšetkým s biblickými námetmi, no do výberu boli zaradené aj diela, ktorými autori na ne voľne reagujú, komentujú, parafrázujú ich, alebo náboženské témy premietajú do vzťahu k človeku, jeho životným drámam a artikulujú svoj osobný postoj.

rozsah: 2. vyuč. hodiny 9.B

rozsah: 2. vyuč. hodiny 9.A

Didaktické pomôcky: pripravené PL pre každú skupinu, lego, pomôcky na VYV, obrazy, ikony, texty, video ukážky, kozmetické a kadernícke pomôcky,...

Metódy: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, skupinové vyučovacie metódy orientované na žiaka, práca s obrazovým a textovým materiálom, maľba, workshop, demonštrácia, pozorovanie, rozprávanie, dialógy, **Spätná väzba:** diskusia na záver, krátke videá (ukážky), výrobky z hliny, pracovné listy, dotazník.

Rozvrh aktivít vyučovacích blokov 9.A: zodpovedná Mgr. K. Flajsová

dátum	1.	2.	3.	4.	5.	6.
10. 1. 2025	Výtvarné vyjadrovacie prostriedky Žofia Mäsiarová OG 8:00 – 9:30		Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia Mgr. Katarína Matušková 9:45 – 11:15		Tradície a podnety remesiel ľudové umenie Zina Dulíková 11:20 – 12:05	Tradície a podnety remesiel Štefan Siváň rezbár 12:15 – 13:00
13. 1. 2025	Podnety dizajnu nechtový dizajn/úprava tváre Ing. Jana Žiaková 7:40 – 8:25	Podnety dizajnu vlasy Mgr. Zuzana Žuborová 8:30 – 9:15	Tradície a podnety remesiel p. Hoľmová Teória 9:30 – 11:00		Tradície a podnety remesiel Ľubomír Hoľma – prax 11:10 – 12:40	
14. 1. 2025	Škola v galérii Podnety filmu a videa Zina Dulíková 8:00 – 8:45	Škola v galérii Ikona a ikonografia Mgr. Marhefka 8:50 – 9:35	Škola v galérii Staré umenie 15. – 19. storočia Mgr. Katarína Matušková 9:50 – 11:20		Škola v galérii Pamäť extázy – sakrálne témy Žofia Mäsiarová 11:30 – 12:15	

Pomedzi bloky budú relaxačné prestávky spojené s pohybom a občerstvením

Rozvrh aktivít vyučovacích blokov 9.B: Mgr. Ľ. Mačor, PhDr. K. Basárová

dátum	1.	2.	3.	4.	5.	6.
10. 1. 2025	Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia Mgr. Katarína Matušková 8:00 – 9:30		Výtvarné vyjadrovacie prostriedky Žofia Mäsiarová OG 9:45 – 11:15		Tradície a podnety remesiel Štefan Siváň rezbár 11:20 – 12:05	Tradície a podnety remesiel ľudové umenie Zina Dulíková 12:15 – 13:00
13. 1. 2025	Podnety dizajnu vlasý Mgr. Zuzana Žuborová 7:40 – 8:25	Podnety dizajnu nechtový dizajn/úprava tváre Ing. Jana Žiaková 8:30 – 9:15	Tradície a podnety remesiel Ľubomír Hoľma – prax 9:30 – 11:00		Tradície a podnety remesiel p. Hoľmová – teória 11:10 – 12:40	
14. 1. 2025	Škola v galérii Ikona a ikonografia Mgr. Marhefka 8:00 – 8:45	Škola v galérii Podnety filmu a videa Zina Dulíková 8:50 – 9:35	Škola v galérii Pamäť extázy – sakrálné témy Žofia Mäsiarová 9:50 – 11:20		Škola v galérii Staré umenie 15. – 19. storočia Mgr. Katarína Matušková 11:30 – 12:15	

Pomedzi bloky budú relaxačné prestávky spojené s pohybom a občerstvením

PREDMET: VÝTVARNÁ VÝCHOVA – ROČNÍK deviaty – vyučovací blok

Počet hodín: 3 dni/1. polrok/17 hodín

TEMATICKÝ CELOK	HODINA	TÉMA	Časová dotácia	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	POZNÁMKY
Úvod do vyučovania predmetu			0	Charakteristika, ciele, zameranie, témy, obsah predmetu poučenie o BPP, pomôcky	Oboznámenie sa s plánom práce, hodnotením, poučením o BPP a hygiene pri práci.	
Možnosti zobrazovania videného sveta	1.	Kresba hlavy - kreslenie podľa modelu	1	Žiak: doplnenie časti reprodukcie kresbou (maľbou) s prihliadnutím na štýl a proporcie, rekonštrukcia tónovanie plastickej chýbajúcej časti.	výtvarne rekonštruuje časť neúplného obrazu.	MUV
	2.	Rekonštrukcia obrazu	1			
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	3.-4.	Portrét maľovaný rôznymi štýlmi a rukopismi zvolenými podľa ukážok	2	vybrané „-izmy“ moderného umenia, konfrontácia štýlov moderného a predmoderného umenia, výber, kombinácia a porovnanie výrazových a formálnych vlastností rôznych štýlov.	Žiak: - kombinuje vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze.	MUV
Škola v galérii	5.	Ikony, ikonografia	1	komentovanie rôznych druhov médií, žánrov, štýlov, období a autorských prístupov k dielu, knihy o modernom umení, časopisy.	diskutuje a prezentuje svoj názor na súčasnú výtvarnú tvorbu.	MEV, FG
	6.-7.	Staré umenie, biblické výjavy, svetci	2			
	8.-9.	monotypia	2			
Synestetické podnety	10.	Výtvarné vyjadrenie odlišných hudobných foriem	1	výrazne odlišné hudobné formy, vyjadrenie vizuálnych analógií pomocou výtvarných prostriedkov.	rozpoznáva vzťahy a podobnosti medzi výtvarným a hudobným umením a možnosti ich vyjadrovania sa.	MEV
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	11.	Konceptuálne umenie a nahradenie obrazu slovným výrazom	1	konceptuálne umenie, nahradenie obrazu slovným výrazom, parafráza diela, text a písmo v umení, konceptuálny text, lettrizmus, text v umeleckom diele.	vyjadrí, parafrázuje prvky svojho obrazu slovami / textom.	MUV
	12.	Parafráza diela – reinterpretácia umeleckých diel	1			
	13.	Text a písmo v umení – od lettrizmu po konceptuálny text	1			
	14.	Text v umeleckom diele	1			

Podnety poznávania sveta	15.-17.	Fyzikálne, biologické a chemické procesy ako súčasť umeleckého diela	1	vybrané fyzikálne, biologické, chemické procesy – umelecké dielo, ktoré ich využíva, procesuálne umenie.	vníma a využije vo svojej práci vizuálno-estetické hodnoty prírodných procesov, výtvarne interpretuje vybraný proces	ENV
		Procesuálne umenie	1			
		Interakcia prírodných vied a umenia	1			
Podnety fotografie	18.	Pohľadnica	1	postprodukcia fotografie, montáže, zmeny farebnosti, fotomontáž.	cielené a premyslené upravuje fotografiu vo vybranom programe v PC	MEV
Tradície a podnety remesiel	19.-22.	Výroba tradičnej keramiky	4	tradičné ľudové a historické remeslá a techniky výroby, výtvarná interpretácia tradičnej výroby.	pozná najdôležitejšie tradičné ľudové remeslá, princípy výroby niektorých ľudových výrobkov	RV, LK, FG
	23.-24.	Rezbárstvo, maľba na sklo, kamenárstvo	2			
Podnety architektúry	25.	Detské ihrisko	1	návrh a model vybraného typu architektúry – práca architekta, tvorba architektonického návrhu.	vytvorí jednoduchý model architektúry podľa vlastného návrhu.	OŽZ
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	26.	Secesia	1	secesné umenie, reakcia na secesný artefakt, organický ornament.	pozná typické znaky secesného umenia, - rozlíši typické prvky umeleckých slohov.	ČP, ČG
	27.	Návrh na šperk	1			
	28.	Výšivka/maľba/odtlačok (na tašku, odev, puzdro...)	1			
Podnety dizajnu	29.	Telový dizajn (úprava tváre)	1	telový dizajn, úprava tváre – make up, očí, účesu, nechťov, optické korekcie tvaru a výrazu tváre, maskovanie, kaderníctvo, kamufláž, experimentovanie so svojím zovňajškom, body art.	uplatní výtvarné kritériá pri úprave vlastného zovňajšku	OŽZ
	30.	Telový dizajn (úprava účesu)	1			
	31.	Telový dizajn (úprava tváre - maska - divadelná, fantazijná, historická...)	1			
Podnety filmu a videa	32.	Takíto sme ... (tvorba filmu o nás)	1	krátky príbeh – videoklip, film a videoumenie, hra na „filmový štáb“ , rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu.	pozná hlavné fázy vzniku audiovizuálneho diela.	MEV
Elektronické médiá	33.	Prezentácia videoklipu	1	postprodukcia obrazovej a zvukovej časti videoklipu, prenos dát, video-formát, prezentácia videoklipu, výber, úpravy a strihanie zvuku obr.	upraví videoklip vo vybranom počítačovom programe.	MEV
		Záver - hodnotenie	0			

hodín za školský rok:

33

V predmete Výtvarná výchova sú začlenené prierezové témy:

Multikultúrna výchova – MUV Mediálna výchova – MEV, Environmentálna výchova – ENV, Ochrana života a zdravia – OŽ a Z ,
Regionálna výchova a ľudová kultúra- RV a LK ,Finančná gramotnosť- FG, Čitateľská gramotnosť- ČG, Čítanie s porozumením- ČP

Pracovní listy:

Meno a priezvisko:

Trieda:

Pracovný list: Reflexia a interpretácia výtvarného umenia

Téma: Tvorivá aktivita a interpretácia vystavených diel

Cieľ: Získanie schopnosti analyzovať, interpretovať a porovnávať umelecké diela, ako aj zvýšenie sebavedomia pri prezentovaní vlastných výtvarných prejavov.

Inštrukcie: Prečítajte si pozorne text. Na základe neho splňte nasledujúce úlohy. Snažte sa odpovedať podrobne a premyslene.

Úloha 1: Porovnanie diel

Vyberte si jedno svoje vlastné výtvarné dielo (napr. autoportrét, portrét, krajinu atď.) a toto dielo vystavené na expozícii v Oravskej galérii (Imrich Weiner – Kráľ – 1936). Odpovedzte na nasledujúce otázky:

- Aké sú hlavné podobnosti medzi týmito dvoma dielami?
 - V čom sú tieto diela odlišné?
 - Čo vás na umeleckom diele inšpirovalo alebo zaujalo?
-

Úloha 2: Dialóg s dielom

Predstavte si, že vystavené dielo "rozpráva" o svojom vzniku. Napíšte krátky dialóg, kde svoje dielo "oslovíte" a položíte mu tri otázky. Na otázky odpovedzte tak, ako si myslíte, že by umelec odpovedal.

Úloha 3: Sebavedomá interpretácia

- Pokúste sa vlastnými slovami vysvetliť, o čom je dielo, ktoré ste si vybrali na porovnanie.
 - Čo podľa vás chcel umelec týmto dielom povedať alebo vyjadriť?
 - Ako by ste niekomu, kto umeniu nerozumie, jednoducho opísali význam tohto diela?
-

Úloha 4: Vizualne prvky a techniky

Analyzujte vizualne prvky v oboch dielach (napr. farby, línie, kompozícia, textúra, perspektíva):

- Aké techniky a materiály použil umelec?

- Ktoré vizuálne prvky sú v jeho diele najvýraznejšie?
- Ako tieto prvky prispievajú k celkovému dojmu z diela?

Úloha 5: Tvorivý záver

Navrhните a nakreslite (alebo popíšte slovami) nové umelecké dielo, ktoré by mohlo slúžiť ako "most" medzi vaším dielom a dielom umelca. Vysvetlite, aké prvky by ste prevzali od oboch a aký by bol jeho hlavný odkaz.

Meno a priezvisko:

Trieda:

Pracovný list: Letrizmus – Umenie písma a textu

Téma: Tvorivá práca s písmom a textom

Cieľ: Porozumieť princípom letrizmu, kreatívne pracovať s písmom ako výtvarným prvkom a rozvíjať schopnosť prezentovať vlastnú tvorbu.

Úloha: Vytvor vlastné dielo inšpirované letrizmom

Inštrukcie: Letrizmus je umelecký smer, ktorý sa zameriava na používanie písma, písmen a textu ako hlavného výtvarného prvku. Tvoja úloha je vytvoriť originálne dielo inšpirované týmto štýlom. Postupuj podľa nasledujúcich krokov:

1. Štúdium písma

- Prezri si rôzne druhy písma (napr. tlačené, kurzíva, dekoratívne).
 - Vyber si aspoň tri typy písma, ktoré chceš použiť vo svojom diele.
 - Pomocou nich napíš slová alebo krátke frázy, ktoré ťa vystihujú alebo ktoré sa ti páčia.
-

2. Kompozícia a význam

- Na papier vytvor návrh svojho diela:
 - Rozmiestni písmená a slová rôznymi spôsobmi (napr. do kruhu, vlny, diagonály).
 - Skombinuj veľké a malé písmená, prípadne pridaj symboly alebo čísla.
 - Skús, aby písmená a slová vyjadrovali určitý pocit, emóciu alebo myšlienku.
-

3. Tvorba diela

- Na väčší formát papiera vytvor svoje finálne dielo:
 - Použi fixky, farbičky, vodové farby alebo koláž z výstrižkov písmen a slov.
 - Môžeš použiť rôzne farebné kombinácie, aby si zvýraznil hlavný odkaz svojho diela.
 - Ak chceš, pridaj abstraktné tvary, ktoré doplnia význam tvojho diela.
-

4. Reflexia a zdieľanie

- Napíš krátky komentár o svojom diele:
 - Čo tvoje dielo vyjadruje?
 - Prečo si si vybral(a) práve tieto písmená, slová a tvary?
 - Aký dojem by malo tvoje dielo zanechať na divákovi?

- Ak to situácia umožňuje, predstav svoje dielo spolužiakom a povedz o ňom niekoľko viet.
-

Meno a priezvisko:

Trieda:

Pracovný list: Ikona a ikonografia

Téma: Ikonopisectvo a jeho historický význam

Cieľ: Porozumieť histórii ikon, ich úlohe v náboženskom živote a pravidlám, podľa ktorých boli vytvárané, rozvíjať poznatky o ikonopisectve, chápať význam náboženskej symboliky a aplikovať princípy ikonografie v tvorivej činnosti.

Ako na to? Navštív školskú alebo mestskú knižnicu, využij domácu knižnicu alebo vyhľadaj informácie na internete.

Bohorodička (1601-1700)

Úloha 1: Čo sú to ikony?

Na základe uvedeného textu odpovedz na nasledujúce otázky:

1. Čo je to ikona a akú úlohu plnila v pravoslávnych a grécko-katolíckych chrámoch?

2. Prečo bolo dôležité dodržiavať prísne pravidlá pri vytváraní ikon?

Úloha 2: Navrhni svoju ikonu

Ikony boli vytvárané podľa prísnych pravidiel, ale často reflektovali aj špecifické potreby a symboly danej komunity.

1. Nakresli návrh svojej vlastnej ikony:
 - Môže obsahovať tradičné aj moderné prvky, ktoré by vystihovali tvoju osobnosť, komunitu alebo obľúbené hodnoty.
 - Použi jasné farby, jednoduché tvary a výraznú symboliku.
2. Napíš krátky komentár k svojej ikone:
 - Aké farby a symboly si použil(a)?

 - Čo má tvoja ikona vyjadrovať a aký je jej hlavný odkaz?

Poznámka: Po dokončení si porovnaj svoju ikonu s ikonou zo stálej expozície a zamysli sa nad tým, ako sú podobné a v čom sa odlišujú.

Vypracovala: Mgr. Katarína Flajsová

Schválené pedagogickou radou: 7. 1. 2025

Cirkevná spojená škola
Okružná 2062/25
026 01 DOLNÝ KUBÍN

Prerokované na rade školy: 7. 1. 2025 (Per rolam)

Schválené zriaďovateľom: 8. 1. 2025

